

LAPPEENRANNAN KAUPUNKI

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimintakertomus

2008

LAPPEENRANNAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toimintakertomus

2008

SÄLLYSLUETTELO

5	Lukijalle
6	Hallinto ja talous
7	Henkilökunta
10	Henkilöstökoulutus
13	Museot ja yleisö
14	Asiakaspalvelu
16	Markkinointi ja tiedotus
17	EU-hankkeet
18	Yhteistyö Pietarin museoiden kanssa
18	Nettinäyttelyt

Etelä-Karjalan museo – Maakuntamuseo

19	Näyttelytoiminta
22	Yleisötaphtumia ja museopedagogiikkaa
24	Etelä-Karjalan museon kokoelmat

Maakunnallinen museotyö

26	Amanuenssin maakunnallinen työ
27	Rakennustutkijan maakunnallinen työ

Etelä-Karjalan taidemuseo – Kaakkois-Suomen aluetaidemuseo

28	Näyttelytoiminta
32	Yleisötaphtumia ja museopedagogiikkaa
34	Etelä-Karjalan taidemuseon Kokoelmat
36	Aluetaidemuseotyö

Kannen kuva: Tasihinin talo. Kuva: Seppo Pelkonen

Toimitus

Mariina Kellokumpu ja Päivi Partanen

Taitto

Tuomas Nokelainen

LUKIJALLE

Toimintavuoden aikana Lappeenrannan kaupungin museoihin tutustui 27 471 kävijää. Lukumäärä jäi noin 20 prosenttia vähäisemmäksi edellisvuoteen verrattuna. Lukumäärään lienee vaikuttanut osaltaan hiljaisempi matkailukesä, joka näkyi selvästi Linnoituksen ympäristössä. Vaikka kävijämäärissä jäätiin alle tavoitteen, vaikuttavuutta vuoden aikana saatiin runsaalla yleisötyöllä. Museot järjestivät 119 tapahtumaa, työpajaa ja yleisöopastusta toimintavuoden aikana ja niihin osallistui yhteensä 2400 henkilöä.

Aivan vuoden alussa lehdistössä nostettiin esille taidemuseossa esillä ollut Tapani Kokon näyttely ja sen soveltuvuus lapsille ja nuorille. Tämä liittyi ajassa olleeseen laajempaan keskusteluun siitä, mikä on sallittua taiteessa. Tiedotusvälineiden mielenkiinto lisäsi myös yleisön kiinnostusta Tapani Kokon iloista ja elämänmyönteistä näyttelyä kohtaan.

Yksi vuoden merkittävimmistä yhteistyöhankkeista oli Etelä-Karjalan taidemuseossa kesällä avattu KOHTALOKKAITA HETKIÄ. Sodan kuvia taiteessa – näyttely, joka koostui Valtion taidemuseon/ Ateneumin, Kiasman ja Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmista. Taidemuseo oli mukana toteuttamassa pilottihanketta, jossa edistetään kokoelmien liikkuvuutta ja museoiden välisiä kokoelmalainoja. Hanke liittyy laajempaan eurooppalaiseen museokokoelmien liikkuvuutta edistävään toimintamalliin.

Etelä-Karjalan museon kesänäyttelyksi valmisteltu Aleksanteri I – näyttely peruuntui viime vaiheessa venäläisen partnerimuseon kokoelmatarkastuksen vuoksi. Yhteistyötä venäläisten ja erityisesti pietarilaisten museoiden kanssa jatkettiin verkostoitumista edistävässä Tacis-rahoitteisessa Northern Renaissance-hankkeessa. Projektin päätapah- tumana järjestettiin lokakuussa Pietarissa, Pavlovskissa ja Izvarassa suomalais-venäläiset museopäivät, jotka kokosivat noin sata museoalan ammattilaista molemmin puolin rajaa.

Loppuvuodesta laadittiin museolain ja – asetuksen edellyttämä pitkän tähtäimen toiminta- ja taloussuunnitelma. Lisäksi museotoimelle laadittiin oma toimintasääntö, jossa määritellään sen toimialat, toiminta-alue, museoiden tehtävät ja kokoelmien turvaaminen sekä organisaatio ja johtaminen.

Etelä-Karjalan museon ja Etelä-Karjalan taidemuseon työnjohdollisiin tehtäviin päätettiin nimittää intendentit. Tehtävät olivat museon sisäisessä haussa loppuvuonna. Järjestelyn avulla kehitetään johtamista ja helpotetaan toimintaprosesseja.

Toimintavuosi oli lukuisine projekteineen ja tapahtumineen työntäyteinen mutta onnistunut. Kiitän siitä yhteistyökumppaneitamme, toimintamme rahoittajia sekä asiakkaitamme. Suuri kiitos kuuluu museon koko henkilökunnalle, joka kiireestä ja työpaineesta huolimatta hoitaa tehtävänsä asiantuntevasti ja ammattitaidolla.

Päivi Partanen
vs. museotoimenjohtaja

HALLINTO JA TALOUS

Lappeenrannan museotoimi kuului hallinnollisesti kulttuurilautakunnan alaisuuteen. Kulttuurilautakunta vuonna 2008:

diplomi-insinööri Kullervo Lehtonen, puheenjohtaja
emäntä Kyllikki Vainikka, varapuheenjohtaja
keraamikko Antonio Altarriba
farmaseutti, keraamikko Ritva Grunberg
kirvesmies Esko Huttunen
tradenomi Nina Hämäläinen
diplomi-insinööri Sampo Kokkonen
opiskelija Panu Kärri
rakennusmestari Arto Pekkarinen
varatuomari Matti Mölsä
sairaanhoitaja Tiina Pulkkinen
terveydenhuollon maisteri, ylihoitaja Soile Salla
yhteiskuntatieteiden maisteri, sosiaalityöntekijä Marjatta Turunen
tutkimusjohtaja, fil.tri Marja-Liisa Vesterinen, kaupunginhallituksen edustaja

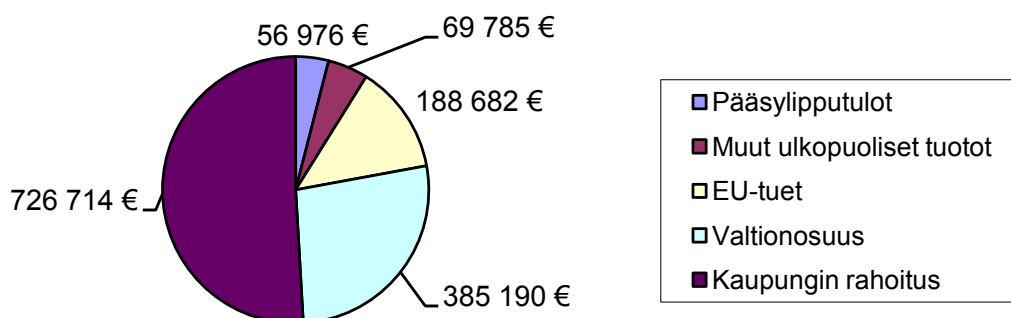
Lautakunnan esittelijänä toimi toimialajohtaja Heikki Timonen. Museotoimen puolesta lautakunnan kokoukseen osallistui museotoimenjohtaja. Lautakunnan sihteerinä toimi osastosihteeri Arja Makkonen maakuntakirjastosta.

Museotoimen johtoryhmässä toimivat vs. museotoimenjohtaja Päivi Partanen, amanuenssit Satu Eiskonen ja Leena Rätty sekä toimistonhoitaja Ulla Loisa.

TOIMINTATUOTOT, €	315 443
TOIMINTAKULUT, €	1 424 649
Palkat	608 356
Henkilösivukulut	199 157
Palvelujen ostot	253 639
Aineet, tarvikkeet, tavarat	36 497
Sisäiset tilavuokrat	314 284
Muut vuokrat	11 207
Muut kulut	1 509
TOIMINTAKATE, €	- 1 109 206

Lukuihin sisältyy myös EU-projektien kulut ja tuotot.

MUSEOTOIMEN RAHOITUS 2008

HENKILÖKUNTA

TUOMAS NOKELAINEN

Museon henkilökunta tutustumassa Joutsenon Korvenkylän salotupaan kevätretkellä.

VAKINAISET VIRAN- JA TOIMENHALTIJAT

Haikonen Eeva-Kaisa, FM	amanuenssi, taidemuseo / näyttelyt	1987-
	virka­vapaalla	
Immonen Olli, FL	museotoimenjohtaja	2000-
	virka­vapaalla	
Kaapro Raimo	näyttelymestari	2007-
Kasanen Marjut	museoapulainen	2005-
Kellokumpu Mariina, FM	amanuenssi, EKM / kokoelmat	1998-
Kurri Miikka, FM	amanuenssi, rakennustutkimus	1.3.2008-
Loisa Ulla	toimistonhoitaja	1975-
Luoto Jukka, FL(väit.)	amanuenssi, EKM / maakuntatyö	1991-
Mustola Seppo	avoinnapitäjä	1988-
Niemi Noora	museoassistentti	2005-
Partanen Päivi, FM	vs. museotoimenjohtaja	2003-
Pelkonen Seppo	valokuvaaja	2001-
	vuorotteluvapaalla 14.4. – 12.10.	
Räsänen Eira	konservaattori	1975-
Räsänen Marjatta, FM	amanuenssi, aluetaidemuseotyö	1986-
Räty Leena, FM	amanuenssi, taidemuseo / kokoelmat	1990-
Sarin Seppo	museomestari	1978-
	vuorotteluvapaalla 12.5. – 22.8.	
Stenberg Vaula	avoinnapitäjä	1989-
Vuori Elina, HuK	amanuenssi, EKM / kuva-arkisto	1979-

TILAPÄISET TYÖNTEKIJÄT

Ahonen Aleksi	museoharjoittelija	2.6. – 10.8.
Eiskonen Satu, FM	amanuenssi, EKM / näyttelyt	1.1. – 31.12.
Gritskov Taneli	museoharjoittelija	2.6. – 4.8.
Heinonen Kirsi	museoharjoittelija	30.-10.6., 16.-18.8., 30.6.-6.7., 18.8.-7.9.
Holm Mikko	museoharjoittelija	15.5. – 17.8.
Ihalainen Anna	museoharjoittelija	2.6. – 17.8.
Kareinen Tomi	museoharjoittelija	2.6. – 17.8.
Kela Senni, FM	vs. amanuenssi, taidemuseo/näyttelyt	1.1.-21.9.,17.11.-31.12.
Kivelä Anniina	museoharjoittelija	4.2. – 3.5.
Kuukasjärvi Heidi	tutkimusapulainen	16.6. – 10.8.
Latto Oona	museoharjoittelija	2.6. – 17.8.
Lukkari Petra	museoharjoittelija	2.6. – 17.8.
Lyijynen Elina, DI	projektiassistentti	14.4. – 31.10., 1. – 31.12.
Mustola Heli	museoharjoittelija	2.6. – 17.8.
Nokelainen Tuomas	graafinen suunnittelija	1.1. – 31.3., 13.10. – 31.10.
	ts. valokuvaaja	14.4. – 12.10
	projektiassistentti	1.11. – 15.12.
Vahtokari-Sahari Tarja, KTM	projektipäällikkö	1.2. – 31.12.
Väyrynen Matti	ts. museomestari	12.5. – 22.8.

SEPPO PELKONEN

Museon henkilökunta tutustumassa Luonnontieteelliseen keskusmuseoon.

Raimo Kaapro (vas) ja Matti Väyrynen pystyttämässä Kohtalokkaita hetkiä - Sodan kuvia taiteessa -näyttelyä Etelä-Karjalan taidemuseoon.

PALKKATUELLA PALKATTUINA

Kemppinen Helena	museoapulainen	6.10. – 31.12.
Levänen Vesa	museoapulainen	2.6. – 17.8.
Mononen Ritva	museoapulainen	6.10. – 31.12.
Saareks Kari	museoapulainen	1.1. – 5.10.
Vattulainen Eeva	museoapulainen	1.1. – 3.10.
Väyrynen Matti	museoapulainen	1.1. – 8.5.

TYÖHARJOITTELUA SUORITTIVAT

Heinonen Kirsi	13.2. – 31.12.	Humanistinen ammattikorkeakoulu
Kettunen Hanna	14.4. – 16.5.	Kouvola seudun ammattiopisto
Kuparinen Kirsi	3.3. – 18.4.	Etelä-Karjalan ammattiopisto, palvelualojen koulu
Maijanen Elina	2.6. – 1.8.	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
Meuronen Anniina	12.5. – 1.8.	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
Ojanen Sanna	30.1. – 3.4.	Cimson Oy
Pesari Riina	15.5. – 28.8.	Kymenlaakson ammattikorkeakoulu
Petrova Larisa	2.6. – 4.7.	Jyväskylän yliopisto
Pöllönen Jenni	14.-25.7., 11.8.-5.9.	Jyväskylän yliopisto
Pötry Anna	14.4. – 16.5.	Kouvola seudun ammattiopisto
Utriainen Kati	30.5. – 55.8.	Humanistinen ammattikorkeakoulu

TYÖMARKKINATUELLA:

Viinikainen Anni	2.9. – 31.10.
------------------	---------------

TET-harjoittelijat:

Alkila Annireetta	24.11. – 5.12.	Kesämäenrinteen koulu
Inkinen Kari-Matti	29.9. – 10.10.	Lauritsalan koulu
Sahari Petteri	24.11. – 5.12.	Kesämäenrinteen koulu
Sihvo Ville	29.9. – 10.10.	Lauritsalan koulu
Vainikka Lauri	29.9. – 10.10.	Sammonlahden koulu

Riikka Lumme työskenteli työosuusrahalla 29.9. – 31.12.
Museon siistijänä toimi Sari Vidman puhtauspalvelusta

HENKILÖSTÖKOULUTUS

OSALLISTUMINEN KOULUTUKSEEN, ALAN SEMINAAREIHIN JA NEUVOTTELUIHIN

Koko henkilökunta:

28.1. Museon kehittämispäivä, Joutseno
18.2. Improvisaatioharjoituksia, kaupunginteatteri
17.3. Asiakaspalvelun kehittämispäivä, Lappeenranta

Näyttelymestari Raimo Kaapro:

25.9. Rakennus- ja tekniikkamessut, Helsinki

Museoapulainen Helena Karvinen:

13. – 14.3. Antikvaria-koulutus, Joensuu

Museoapulainen Marjut Kasanen:

13. – 14.3. Antikvaria-koulutus, Joensuu
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala

Amanuenssi Mariina Kellokumpu:

13. – 14.3. Antikvaria-koulutus, Joensuu
14. – 15.4. Kokoelmakoulutus, Museovirasto, Helsinki
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari
14.11. Kädentaito-messut, Tampere

Rakennustutkija Miikka Kurri:

4.4. Historiallisten kaupunkien yhdistyksen kokous, Porvoo
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
18. – 19.9. Maakuntamuseoiden neuvottelupäivät, Tampere
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari
30.10. Museovirasto, Helsinki
26.11. Maakuntamuseotyöntekijöiden tapaaminen, Helsinki

Toimistonhoitaja Ulla Loisa:

11.3. Severa-projektihallintaohjelman projektipäällikkökoulutus, Lappeenranta
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari

Amanuenssi Jukka Luoto:

27.3. Maatalousmuseo Sarka, Loimaa
22.4. Kuntaliitosseminaari, Helsinki
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala
14. – 16.5. Valtakunnalliset museopäivät, Pori
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta

25. – 26.9. Maakuntamuseotyöntekijöiden kokous, Lappeenranta

22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari

30.10. Museovirasto, Helsinki

19.11. Kirkkoseminaari, Lappeenranta

26.11. Maakuntamuseotyöntekijöiden tapaaminen, Helsinki

Avoinnapitäjä Seppo Mustola:

25.9. Rakennus- ja tekniikkamessut, Helsinki

Museoassistentti Noora Niemi:

11.3. ja 28.8. Severa- projektihallintaohjelman projektipäällikkökoulutus koulutus, Lappeenranta
13. – 14.3. Antikvaria-koulutus, Joensuu
14.5. Linnoituksen toimijoiden laivaseminaari, Lpr
5.6. SevenWeb-koulutus, Lappeenranta
11.11. Pop-musiikki –näyttelypalaveri, Joensuu
21. – 22.11. Museokauppojen neuvottelupäivät, Helsinki
11.11. Populaarimusiikki –näyttelypalaveri, Joensuu
19.11. Antikvaria-kehitystyöryhmän kokous, Jyväskylä
17.12. Populaarimusiikki –näyttelypalaveri, Parikkala

Vs. museotoimenjohtaja Päivi Partanen:

21.2. Museopäiväsuunnittelu ja ohjausryhmän kokous, Pietari
3. – 4.3. Linnasta linnaan ja Vesa -hankkeen esittely, Moskova
17. – 18.4. Intercultural Dialogue –seminaari, Turku
24.4. Tammenlehvän perinneliitto, Helsinki
29.4. Sodan kuvat –näyttelyn järjestelymatka, Helsinki
14. – 16.5. Valtakunnalliset museopäivät, Pori
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
14. – 15.8. Lappeenranta-seminaari, Lappeenranta
28. – 29.8. Museonjohtajien päivät, Mänttä
1. – 3.9. Northern Renaissance –hankkeen ohjausryhmän kokous, Pietari
25.9. Palautepalaveri – kokoelmien liikkuvuus, Helsinki
9. – 11.10. Kulttuurifoorumi, Jyväskylä
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari
30.10. Museovirasto, Helsinki
4.11. Etelä-Savon taidetoimikunta, Mikkeli
On osallistunut JET-koulutukseen

Konservaattori Eira Räisänen:

13. – 14.3. Antikvaria-koulutus, Joensuu

Amanuenssi Marjatta Räsänen:

7. – 8.2. Taidemuseoiden teemapäivät, Helsinki
7.3. Svaetichin –palaveri, Lahti
17. – 19.4. Tegelman –tutkimusta, Borås, Ruotsi
8.5. Taikalamppu, lastenkulttuuriseminaari, Lappeenranta
13. – 14.10. Valtakunnalliset taidemuseopäivät, Ateneum, Helsinki
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari

Amanuenssi Leena Rätty:

18.1. Kokoelman liikkuvuus –pilottinäyttelyn palaveri, Helsinki
6.3. Sodan kuvat -näyttelyn järjestelymatka, Helsinki
13. – 14.3. Antikvaria-koulutus ja kouluttajamatka, Joensuu
22.4., 13.5. ja 27.8. Severa-koulutus, Lappeenranta
14. – 15.4. Kokoelmakoulutus, Museovirasto, Helsinki
29.4. Sodan kuvat –näyttelyn järjestelymatka, Helsinki
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala
13.6. Viipurin Taiteenystävät -juhlanäyttelyn palaveri, Helsinki
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
25.9. Palautepalaveri – kokoelmien liikkuvuus, Helsinki
13. – 14.10. Valtakunnalliset taidemuseopäivät, Ateneum, Helsinki
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari
10. – 12.11. Sodan kuvat verkkosivusto, arkisto- ja dokumenttityöryhmän palaveri, Helsinki
19.11. Antikvaria-kehitysryhmän kokous, Jyväskylä
5.12. Viipurin Taiteenystävien juhlanäyttelyn teos- ja julkaisupalaveri, Helsinki

Museomestari Seppo Sarin:

25.9. Rakennus- ja tekniikkamessut, Helsinki

Avoinnapitäjä Vaula Stenberg:

21. – 22.11. Museokauppojen neuvottelupäivät, Helsinki

Amanuenssi Elina Vuori:

13. – 14.3. Antikvaria-koulutus, Joensuu
3.6. Maakunnallinen museopäivä, Parikkala
24.9. Muistiorganisaatiot-seminaari, Helsinki
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari

Amanuenssi Satu Eiskonen:

Severa PSA –pääkäyttäjä-, kehitysryhmä- ja yksikkökoulutukset läpi vuoden
13. – 15.1. Aleksanteri I –näyttelyn järjestelymatka Turkuun ja Tukholmaan
28.2. Aleksanteri I –näyttelyn suunnittelupalaveri, Helsinki
4.4. Aleksanteri I –näyttelyn suunnittelupalaveri, Turku
10.4. Venäläis-Suomalaisten museopäivien suunnittelupalaveri, Helsinki
17. – 18.4. Intercultural Dialogue –seminaari, Turku
14. – 16.5. Valtakunnalliset museopäivät, Pori
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
4.9. Inspiroiva kulttuuri –seminaari Lappeenrannan-Imatran seudun tapahtumajärjestäjille, Joutseno
1. – 3.9. Northern Renaissance –hankkeen ohjausryhmän kokous, Pietari
14. – 19.9. Northern Renaissance –hankkeen ammattilaisvaihtoviikko, Pietari
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari
28.10. Näyttely-yhteistyötapaaminen Werstaalla, Tampere
29.10. Väinö Linna –palaveri, Turku
11.11. Populaarimusiikki –näyttelypalaveri, Joensuu
17.12. Populaarimusiikki –näyttelypalaveri, Parikkala

Vs. amanuenssi Senni Kela:

7. – 8.2. Taidemuseoiden teemapäivät, Helsinki
4.4. Näyttelypalaveri, Helsinki
26.5. Näyttelypalaveri, Helsinki
5. – 6.6. Valokuvan kokemus –seminaari Ateneum, Helsinki
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
14. – 19.9. Northern Renaissance –hankkeen ammattilaisvaihtoviikko, Pietari

Projektipäällikkö Elina Lyijynen:

17. – 18.9. Suomen Museoliiton tiedottajapäivät, Kotka
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari

Projektipäällikkö Tarja Vahtokari-Sahari:

6.2. Tacis-koulutus, Kouvola
11.2. Venäjä-foorumi, Lappeenranta
20. – 21.2. Museopäiväsuunnittelu, Pietari
18.3. Kaksoiskaupunki-seminaari, Imatra
27. – 28.3. Tacis-koulutus, Pietari
17. – 18.6. Northern Renaissance –hankkeen Workshop, Lappeenranta
1. – 3.9. Northern Renaissance –hankkeen ohjausryhmän kokous, Pietari
22. – 24.10. Venäläis-suomalaiset museopäivät, Pietari

HENKILÖKUNNAN PITÄMÄT LUENNOT

- 4.3. Päivi Partanen esitteli Lappeenrannan linnoitusta ja museotoimea Moskovassa Suomen suurlähetystössä pidetyssä seminaarissa.
- 15.4. Päivi Partasen luento "Intercultural dialogue in Lappeenranta museums" Pietarissa.
- 17.4. Satu Eiskosen luento "Intercultural Dialogue in South Karelia Museum" Turun kansainvälisessä Intercultural Dialogue –seminaarissa.
- 15.5. Marjatta Räsänen piti avauspuheen Taidekesä ArtPurhassa Anjalankoskella.
- 3.6. Päivi Partasen luento "Museo ja maakunta" maakunnallisessa museotapaamisessa Parikkalassa.
- 10.10. Päivi Partasen luento "Challenges of local and regional museums in international work" Linnasta linnaan-hankkeen kokouksessa Jyväskylän kulttuurifoorumissa.
- 24.10. Päivi Partasen luento "Challenges of local and regional museums in international work" suomalais-venäläisillä museopäivillä Pietarissa
- 28.10. Miikka Kurri luennoi aiheesta "Lagerstamin talon historiaa 1800-luvulta nykypäivään" Lappeenrannan raittiustoimistossa (Lagerstamin talo). Tilaisuus oli osa järjestettyä ehkäisevän päihdetyön viikkoa.
- 15.11. Marjatta Räsänen edusti taidemuseota Suomen Kuvataidejärjestöjen Liiton Taiteilijatalkoot - paneelikeskustelussa Lappeenrannassa.
- 19.11. Jukka Luoto piti esitelmän rovasti Jorma Taipaleen kanssa hautausmaaperinteestä Kirkollisen kulttuurin seminaaripäivänä.

Jukka Luodon esitelmä Ruokolahden museokeskuksessa aiheesta Saimaan kanavointihankkeet. Liittyi Etelä-Karjalan maakuntayhdistyksen hallituksen kokoukseen.

HENKILÖKUNNAN OSALLISTUMINEN TYÖRYHMIIN

Satu Eiskonen:

- Kulttuuritoimen tiedotus- ja kulttuuriviikon suunnittelutyöryhmä
- Northern Renaissance- hankkeen ohjausryhmä
- Linnoitus hiirenkorvalla- järjestelytyöryhmä
- Linnoituksen toimijoiden markkinointiyhteistyöryhmä
- Linnoituksen Yön järjestelytyöryhmä
- Severa PSA –pääkäyttäjä ja –kehitystyöryhmä
- Lappeenranta 360-työryhmä

Senni Kela:

- Kulttuuripolku Suomessa –työryhmä

Miikka Kurri: ks. s.27

Jukka Luoto: ks. s. 26

Noora Niemi:

- Antikvaria-kehitystyöryhmä
- Linnoitus hiirenkorvalla –järjestelytyöryhmä

Päivi Partanen:

- Tammenlehvän perinneliitto, museotyöryhmä
- Venäläiset sotilasasiakirjat (VESA)-hankkeen ohjausryhmä (EKI)
- Northern Renaissance- hankkeen ohjausryhmä
- Tali-Ihantala -keskuksen ohjausryhmä ja sisältötyöryhmä
- Viktor Svaetichin –kirjahankkeen sisältötyöryhmä
- Linnoituksen sateenvarjohankkeen-ohjausryhmä
- Saimaan Kanavamuseon Tuki Oy:n hallituksen jäsen
- Lappeen historiatoimikunta
- Etelä-Karjala-instituutti, johtokunnan jäsen

Leena Rätty:

- Viktor Svaetichin –kirjahankkeen sisältötyöryhmä
- Matka maisemassa – verkkohanke (KKA)
- Valtakunnallinen dokumentointi, arkistointi ja kirjastohanke-ohjausryhmä(KKA)
- Antikvaria- kehitystyöryhmä

Marjatta Räsänen:

- Viktor Svaetichin –kirjahankkeen sisältötyöryhmä
- Johannes Takanen 160-v juhluvuoden työryhmä
- Alueellinen taiteenedistäminen –työryhmä
- Taidereppu/Metku –yhteistyöryhmä

MUSEOT JA YLEISÖ

AVOINNAOLOAJAT

Etelä-Karjalan museo ja Etelä-Karjalan taidemuseo: 1.1.– 1.6. sekä 18.8. - 31.12. ti-su 11 – 17, ma suljettu
2.6. – 17.8. ma-pe 10 – 18

Ratsuväkimuseo: 2.6. – 17.8. ma-pe 10 – 18, la-su 11 – 17
Talvikaudella ainoastaan tilauksesta

Wolkoffin talomuseo: 1.2.– 1.6. sekä 18.8. – 31.12 la-su 11 – 17
2.6. – 17.8. ma-pe ja la-su 11 – 17

Kaikki museot olivat kiinni pitkänäperjantaina, toisena pääsiäispäivänä, vapunpäivänä/helatorstaina, juhannusaattona, juhannuspäivänä, itsenäisyyspäivänä, jouluaattona, joulupäivänä, tapaninpäivänä sekä uudenvuodenaattona. Pääsiäislauantaina Wolkoffin museo oli auki, muut museot kiinni.

Galleria Laura: museon näyttely 18.1. – 15.3.2008
ma-pe 10 – 17, la 10 – 14

PÄÄSYMAKSUT

Talvikaudella Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa oli yhteislippu. Lipun hinta aikuisilta 4 €, eläkeläisiltä, opiskelijoilta ja yli 10 hengen ryhmiltä 3 € / henk.

Kesäkaudella oli käytössä yhteislippu, jolla pääsi Etelä-Karjalan museoon, taidemuseoon ja Ratsuväkimuseoon. Hinta: aikuiset 8€, eläkeläiset, opiskelijat ja ryhmät 6,50 €. Yhteislipun asemasta sai ostaa erillislipun, jonka hinta Etelä-Karjalan museoon ja taidemuseoon oli 6 € / 5 € ja Ratsuväkimuseoon 2,50 € / 1,70 €.

Wolkoffin museon lippuhinnat olivat ympäri vuoden samat: aikuiset 5 €, eläkeläiset ja opiskelijat 4 €.

Alle 16-vuotiaat ovat päässeet museoihin ilmaiseksi.

Galleria Lauraan oli kaikille vapaa pääsy.

KÄVIJÄMÄÄRÄT

	ETELÄ-KARJALAN MUSEO	ETELÄ-KARJALAN TAIDEMUSEO	RATSUVÄKI-MUSEO	WOLKOFFIN TALOMUSEO
tammikuu	438	434	15	18
helmikuu	526	497		22
maaliskuu	490	429		271
huhtikuu	742	1411		68
toukokuu	1263	564	136	87
kesäkuu	1471	880	669	156
heinäkuu	2708	1917	1507	371
elokuu	2118	1964	839	203
syyskuu	937	488	19	194
lokakuu	714	744	12	42
marraskuu	590	726	20	34
joulukuu	205	446	3	83
yht.	12202	10500	3220	1549
(v. 2007)	(16657)	(10941)	(4746)	(2189)
koululaiset	1387	1958	363	110
(v. 2007)	(1587)	(1117)	(233)	(387)

Yhteensä vuonna 2008 27471 kävijää (v. 2007 34533). Muutos edellisestä vuodesta -20,5%.

ASIAKASPALVELU

Vuonna 2008 museot pyrkivät lisäämään saavutettavuuttaan. Museotoimi sai apurahaa Opetusministeriöltä saavutettavuuskartoituksen tekemiseen. Työ aloitettiin vuoden lopulla ja se jatkuu vuonna 2009. Saavutettavuuden lisäämiseen liittyivät vuoden 2008 alusta Etelä-Karjalan museossa ja taidemuseossa aloitettu ilmaisten sisäänpääsyn päivien kokeilu. Ilmaisia päiviä olivat talvikauden kuukausien ensimmäiset perjantait eli 4.1., 1.2., 7.3., 4.4., 2.5., 5.9., 3.10., 7.11. ja 5.12. Museoperjantait saivat ihmisiä liikkeelle huomattavasti normaaliperjantaita enemmän. Asiakkaille tehtiin kävijätutkimus, jolla saatiin palautetta Museoperjantaita sekä tiedusteltiin osallistumishalukkuutta tulevaan kävijäraatiin.

Museoyksiköiden palautelomaketta yhdenmukaistettiin niin, että samalla lomakkeella voi antaa palautetta eri kielillä. Kävijöiden palautteeseen pyrittiin reagoimaan mahdollisuuksien mukaan välittömästi. Saavutettavuutta parannettiin myös korjaamalla liikuntaesteisille tarkoitettua luiskaa Etelä-Karjalan museon ja taidemuseon ovilla vuonna 2008 asetettujen uusien standardien mukaisiksi.

Asiakaspalvelussa toimiville kesätyöntekijöille jaettiin päivitetyt perehdytyskansiot ja museolla järjestettiin kaksi perehdytyspäivää, joiden aikana tutustuttiin mm. museotoimen eri yksiköihin ja niiden näyttelyihin, eri työtehtäviin, kassojen käyttöön ja museokauppaan. Kesän lopulla palautelomakkeella tiedusteltiin mahdollisia parannusehdotuksia.

Museoiden uudet esitteet suomeksi ja englanniksi ilmestyivät vuonna 2008. Etelä-Karjalan museo, Etelä-Karjalan taidemuseo ja Wolkoffin talomuseo saivat oman esitteensä. Etelä-Karjalan museon esitteessä on esitelty myös Ratsuväkimuseo ja Wolkoffin esitteessä Galleria Laura. Lisäksi suunniteltiin Kulttuuritoimen yhteistä esitettä, mutta ohjelma-, näytös- ja näyttelykausien vahvistumisajankohtien eriaikaisuuden vuoksi asia jäi toistaiseksi. Sen sijaan alkusyksyksi kaavailtu yhteinen taide- ja kulttuuriviikko-kokeilu toteutui pienimuotoisena. Museotoimelta kulttuuriviikkotapahtumiin sisältyivät ilmainen Museoperjantai ja Arkeologian päivät.

Museotoimi osallistui valtakunnalliseen *Älä osta mitään* –päivään 28.11. jakamalla vanhoja julkaisujaan ilmaiseksi asiakkaille.

Kauppakeskus Iso Kristiinassa 4.12. järjestetyssä *Hyvän Mielen Joulu* –tapahtumassa eri toimijat antoivat vinkkejä kiireettömään ja ympäristöystävälliseen jouluun. Museo oli mukana kertomassa aineettomista lahjoista eli museon lahjakorteista sekä vuosikorteista. Lisäksi jaettiin vanhoja julkaisuja, joko luettavaksi tai uusiokäyttöön paketointi- ja korttimateriaaliksi.

Museotoimi osallistui kaupungin muun kulttuuritoimen kanssa Yleisradion järjestämään valtakunnalliseen *Kulttuurikunto*-kampanjaan, joka jatkuu vuoden 2009 syksyyn asti. Valtakunnallista Kulttuurikuntopäivää vietettiin 5.12., joka oli myös Museoperjantai. Asiakkaat saivat ilmaisen sisäänpääsyn lisäksi ottaa mukaansa museon vanhoja julkaisuja ilmaiseksi motolla ”Kohota kulttuurikuntoasi – kanna kotiin kilo kirjoja!”

MUSEOKAUPPA

Etelä-Karjalan taidemuseon Eteisgalleria remontoitiin museokaupan tiloiksi. Museokauppa Sulotar avattiin marraskuun lopussa. Nimi viittaa taidemuseon ensimmäiseen hankintaan, Unto Pusan maalaukseen Kolme sulotarta. Kaupan avautumisesta tiedotettiin mm. paikallislehdistön ja radion kautta.

Sulottaren tuotteita valittaessa otettiin huomioon taidemuseon omat kokoelmat, joiden teemoista suunniteltiin ja tuotettiin mm. luonnoslehtiöitä, sekä kahvia ja teetä. Muita tuotteita valittiin visuaalisuuden ja paikallisuuden perusteella. Taidemuseon vaihtuvat näyttelyt otettiin huomioon teettämällä postikortteja mm. Arne Tegelmanin, Albert Elfeldtin, Unto Pusan ja Olli Miettisen teoksista. Etelä-Karjalan museon uusista kauppatuotteista mainittakoon ratsuväkiaiheiset Hoplaa! –mukit.

Suurinta osa museokauppojen tuotteista ei ole saatavana muualla Lappeenrannan seudulla. Omalle museolle teetettyjen tuotteiden lisäksi myynnissä on myös valmiita tuotteita, joita hankittiin eri messujen kautta. Museokaupan valikoimaa kehitetään jatkuvasti ja asiakaspalaute otetaan huomioon.

Museo oli mukana Helsingin Kirjamessuilla Suomen Museoliiton osastolla lokakuussa 2008 sekä Suomen Kansallismuseon järjestämässä museokauppojen joulumyyjäisissä marraskuussa 2008. Molemmissa tapahtumissa myytiin museokaupan tuotteita ja julkaisuja sekä markkinoitiin museoita mm. kertomalla näyttelyistä ja oheistapahtumista.

SEPPO PELKONEN

Museokauppa Sulotar ja siellä myytäviä tuotteita.

MARKKINOINTI JA TIEDOTUS

Museot tiedottivat näyttelyistä ja muusta toiminnastaan paikallisissa ja maakunnallisissa tiedotusvälineissä, kesänäyttelystä myös valtakunnallisesti mm. lehtimainoksilla. Tapahtumista tiedotettiin myös internetin tapahtumakalenterien kautta. Museo toimitti tietoja kuvineen erilaisiin oppaisiin ja teoksiin, mm. *Suomen 100 Museot* sekä *Lappeenrannan Kotiseututeos*. Museot esittelivät toimintaansa myös erilaisissa tilaisuuksissa. Museotoimi järjesti yhdessä matkailutoimiston kanssa infotilaisuuden kaupunkioppaille museon tiloissa 6.5.

Museo osallistui edellisenä vuonna kehitetyn nettipelin *Etelä-Karjalan Tähdet* päivitettyyn versioon. Pelissä olivat mukana maakunnan kulttuurikesän kärkekohteet eli Lappeenrannan museot, Hiekkalinn, Imatran Big Band Festival ja Teatteri Imatran kesäteatteri.

Museotoimi julkaisi kouluille ja päiväkodeille suunnatun MuseoOn –tiedotuslehden. Lehden lisäksi museo esitteli koululaisille ja päiväkodeille suunnattua tarjontaansa ensimmäistä kertaa järjestetyissä lukuvuoden aloittavissa infotilaisuuksissa. Lastentarhanopettajien info järjestettiin 19.8. ja opettajien info 21.8. Molempiin infoihin osallistui yli 20 opettajaa.

YHTEISTYÖKUMPPANIT

Vuonna 2008 museotoimi teki yhteistyötä muiden linnoituksen toimijoiden kanssa. Yhteistyön muotona olivat edellisten vuosien tapaan yhteiset tapahtumat ja niihin liittyvät yhteisilmoitukset *Etelä Saimaa* -lehdessä. Yhteisiä tapahtumia olivat mm. *Linnoituksen Isännän juhlapäivä* ja *Linnoituksen Adventti*.

Lappeenrannan kaupungin kulttuuritoimen muiden organisaatioiden kuten kirjaston, teatterin ja kulttuuritoimiston kanssa tehtiin monipuolista yhteistyötä. Yhteistyö Lappeenrannan matkaoppaat ry:n kanssa jatkui. Opasrinki huolehti museoilla vierailevien ryhmien opastuksista. Museon yhteistyökumppanina toimi myös Venäjä-klubi, Русский Клуб Лappeенранта.

Museon pääyhteistyökumppaneina toimintakertomusvuonna olivat Scandic Patria Hotelli sekä risteily-majoitus-museo -pakettien osalta myös Cumulus ja Sokos Hotelli Lappee. Muita yhteistyökumppaneita olivat mm. Etelä-Karjalan Osuuspankki, Etelä-Karjalan osuuskauppa ja UPM-Kymmenen Kaukaan tehdas, Etelä-Karjalan ammattikorkeakoulu, Humanistisen ammattikorkeakoulun Joutsenon yksikkö, Etelä-karjalan kesäyliopisto ja Etelä-Karjala-instituutti.

Museoiden uudet esitteet suomeksi ja englanniksi ilmestyivät vuonna 2008.

EU-HANKKEET

THE NORTHERN RENAISSANCE – NEW DIALOGUE OF CULTURES

Etelä-Karjalan museo haki EU-rahoitusta (TACIS) Uusi kulttuurien välinen vuoropuhelu –hankkeelle vuoden 2007 puolella ja hanke pääsi alkamaan vuoden 2008 alussa. Yhteistyökumppaneina toimivat Suvorov-museo Pietarista, Rörich-museo Izvarasta, Suomen Museoliitto ja Pietarin museotyöntekijöiden liitto. hanke on jatkoa aikaisempien vuosien ”Kulttuurimatkailun vetovoimatekijöiden kehittäminen. Kaakkois-Suomi – Pietari” –yhteistyöhankkeille. Näyttelyiden sijasta on lähdetty kehittämään uudenlaista yhteistyötä.

Suomessa hankkeen projektipäällikkönä toimi Tarja Vahtokari-Sahari ja Venäjällä projektikoordinaattorina Larisa Eleskina. Projektipäällikkö keskittyi rajan ylittävän projektin hallintaan ja organisointiin, substanssia hoitivat museoiden henkilökunnat. Hankkeessa työskentelivät lisäksi projektiassistenttina Elina Lyijynen ja Tuomas Nokelainen.

Hankkeen toiminnot sijoittuvat pääosin vuodelle 2008. Päätapahatuma oli syksyllä pidetyt venäläis-suomalaiset museopäivät, jotka järjestettiin Pietarissa ja Izvarassa 22.-24.10.2008. Tilaisuus oli jatkoa vuonna 2005 Imatralla pidetyille museopäiville. Tapahtumassa oli mukana noin sata osanottajaa, joista vajaa puolet Suomesta. Etelä-Karjalan museon ja taidemuseon edustajia oli myös mukana. Päivien ohjelmaan kuului luentoja, museoiden esittelyjä ja yhteisiä keskusteluja.

Kesäkuussa Lappeenrannassa järjestettiin museoalan Workshop-päivät, joiden aikana ideoi-

Museopäivien järjestäjäorganisaatioiden edustajat tutustumassa Izvarassa syyskuussa 2008. Mukana joukossa Etelä-Karjalan museosta Päivi Partanen (neljäs vasemmalta) ja Tarja Vahtokari-Sahari (kolmas oikealta).

tiin tulevia yhteishankkeita venäläisten ja suomalaisten museoiden välille. Osallistujia oli 27 sekä suomalaisista että venäläisistä museoista. Elo-syyskuussa toteutettiin viikon mittainen ammattilaisvaihtojakso, jonka aikana kaksi museotalon ammattilaista kävi tutustumassa naapurimaan museotoimintaan. Lappeenrannasta Pietarin museoihin kävivät tutustumassa amanuenssit Satu Eiskonen ja Senni Kela. Suomen museoiden toimintaan kävivät tutustumassa Larisa Eleskina ja Olga Tšerkasova.

Venäläis-suomalaisten seminaaripäivien ohjelmasta koostettiin n. 250-sivuinen kaksikielinen (suomi-venäjä) julkaisu, johon on koottu esitelmiä ja puheenvuoroja sekä Workshop-päivien ja ammattilaisvaihdon antia. Julkaisun jakaminen toteutetaan vuoden 2009 puolella.

YHTEISTYÖ PIETARIN MUSEOIDEN KANSSA

Etelä-Karjalan museo jatkoi vuonna 2003 alkanutta yhteistyötään Pietarin museoiden kanssa. Kesälle 2008 oli valmisteltu jo useamman vuoden ajan näyttelyä *Keisari Aleksanteri I – Euroopan pelastaja, Suomen suojeilija*. Näyttelyn venäläinen yhteistyökumppani oli Pavlovskin palatsimuseo, jonka kanssa oli tehty yhteistyötä jo vuodesta 2005 Pavlovskin taidearteita –näyttelyn yhteydessä. Turun maakuntamuseo oli näyttelyvalmistelujen suomalainen yhteistyökumppani ja näyttelyn oli määrä siirtyä Turun linnaan vuodenvaihteessa 2008-09. Näyttelylaineja oli määrä tulla myös Tukholmasta Armémuseetista. Näyttely oli osa Merkkivuosi 1800-09 –ohjelmistoa. Kesäkuun 15. päivä Etelä-Karjalan museossa avautuvaksi suunniteltu Keisari Aleksanteri I –näyttely kuitenkin peruuntui. Peruuntumisen syynä oli Moskovan kulttuuriministeriön suorittama kokoelmatarkestus Pavlovskin palatsimuseon kokoelmissa ja kaikki museon vuoden 2008 sopimat näyttelylainat jouduttiin peruuttamaan. Venäjän keskushallinnon tiukentamat maastavientisäädökset ovat vaikeuttaneet viime vuosina näyttely-yhteistyötä, mm. kesällä 2007 *Generalissimus Suvorov* –näyttelyn avaamista jouduttiin siirtämään viikolla.

NETTINÄYTTELYT

HEI HOPLAA!

Lapsille ja aikuisille suunnattu Hei hoplaa! –sivusto esittelee ratsuväen elämää Lappeenrannan Rakuunamäellä Suomalaisen Rakuunarykmentin ajasta 1800-luvun lopulta 1920-30 –luville Ratsuväkiprikaatin aikaan. Kasarmialueen elämästä kerrotaan valokuvien ja tekstein, pääosassa ovat hevoset ja ratsuväessä palvelleet. Sivustoon liittyy myös opettajan opas.

Sivusto pohjautuu vuonna 2007 Etelä-Karjalan museossa toteutettuun Kuvas-ta sisältötuotteeksi –projektiin, jonka yhteydessä Ratsuväkimuseokokoelman valokuva-arkistoa digitoitiin. Sivusto on toteutettu Museoviraston myöntämällä valtionavustuksella museoiden innovatiivisiin hankkeisiin vuodelle 2008. Sivusto löytyy osoitteesta <http://www3.lappeenranta.fi/museot/verkkonayttelyt/heihoplaa/index.html>

ETELÄ-KARJALAN MUSEO

Näyttelytoiminta

PERUSNÄYTTELY

Etelä-Karjalan museon vuonna 2006 valmistunut perusnäyttely *Kolme karjalaista kaupunkia - Lappeenranta, Viipuri ja Käkisalmi*, on ollut miltei jokaisen Etelä-Karjalan museossa kävijän kohde vaihtuvien näyttelyiden lisäksi. Samalla lipulla on päässyt sekä vaihtuvaan näyttelyyn että perusnäyttelyyn. Erityisesti Viipurin pienoismalli on ollut suosittu ja vuoden 2008 aikana sen on nähnyt noin 12 000 näyttelykävijää.

Perusnäyttely, joka esittelee museon kokoelmia monipuolisesti, vaatii toteutuakseen niin paljon resursseja, että on perusteltua pitää samaa näyttelyä esillä useampi vuosi. Keskimäärin kulttuurihistoriallisten museoiden perusnäyttelyt kestävät 7-10 vuotta. Etelä-Karjalan museon perusnäyttely on ollut nyt nähtävänä kaksi vuotta ja näyttelyä on sinä aikana jonkin verran täydennetty.

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

- 13.1.2008 KARJALAN KARTAT - AARNO PILTZIN KARTTAKOKOELMA

Ks. Lappeenrannan museoiden toimintakertomus 2007.

Kävijämäärä: 1882

Osa karttakokoelmasta oli esillä Simpeleen antiikki- ja keräilymessuilla 19. - 20.7.2008.

- 13.1. VIKTOR SVAETICHIN – AKVARELLEJA JA VALOKUVIA KARJALAN KANNAKSELTA

Kävijämäärä: 1882

19.1. – 27.4. SUOMALAINEN PUUKKO

Suomen Kansallismuseon tuottama ja toteuttama kiertonäyttely esitteli suomalaisten tärkeimmän henkilökohtaisen työkalun ja yhden kansallisen esinekulttuurimme keskeisimmistä symboleista. Etelä-Karjalan museossa esillä ollut Puukko-näyttelyä täydennettiin muutamalla omien kokoelmien puukolla. Näyttely esitteli puukon historiaa esinein ja tekstein. Puukkoa muistuttavia työkaluja on tunnettu kivistä valmistettuna jo kivikaudelta. Rautakauden lopulla tupellisten puukkojen valmistus oli korkeatasoista. Keskiaikaisia puukkoja ja erityisesti niiden tuppia on löytynyt runsaasti kaupunkien ja linnojen kaivauksissa. 1700- ja 1800-luvuilla syntyi eri puolille maata alueellisia traditioita puukkojen terien, kahvojen ja tupprien valmistuksessa. Näyttelyyn liittyi kaksiosainen tapahtuma, jossa oli esitelmä puukoista ja työnäytöksiä, joissa puukkomestarit esittelivät käsityötaitojaan.

Kävijämäärä: 1859

SEPPO PELKONEN

14.6. – 2.11. AFRIKAN TÄHTI. PELILAUDAN KÄÄNTÖPUOLI

Afrikan tähti oli Helinä Rautavaaran museon tuottama ja ulkoministeriön rahoittama kiertonäyttely, jossa tarkasteltiin Afrikkaa tutun lautapelin kautta. Näyttely oli ollut esillä ennen Etelä-Karjalan museota Helinä Rautavaaran museossa Espoossa.

Suomen myydyintä lautapeliä on pelattu samoilla säännöillä ja samalla pelilaudalla vuodesta 1951. Pelin suunnitteli 19-vuotias koulupoika Kari Mannerla, joka ei ollut koskaan käynyt Euroopan ulkopuolella. Mie-likuvien pohjalta syntynyt peli on vaikuttanut suomalaisten käsityksiin Afrikasta. Afrikan tähti –näyttely seurasi pelilaudalta tuttuja reittejä Kairosta Kapkaupungin kautta Kanarialle. Jokainen kahdestatoista pysähdyspaikasta vei katsojan mukanaan mm. muinaiseen Maliin, timanttikaivoksiin, Niilin lähteelle tai Somali-
malian paimentolaisten pariin. Eurooppalaisten ja afrikkalaisten kohtaamisesta ja maanosien yhteisestä historiasta kertovan näyttelyn oli käsikirjoittanut VTL Katja Uusihakala. Näyttelyn oheisjulkaisu toimi peli-
laudan kanssa opetuspakettina ja soveltui erityisesti peruskouluikäisille. Lisäksi Afrikka-teemapäivänä Jan Kuhanen luennoi Afrikkakuvamme lähteistä.

Kävijämäärä: 7353

TUOMAS NOKELAINEN

8. – 9.11.2008 ASEHISTORIA HARRASTUKSENA.

KAAKKOIS-SUOMEN ASEHISTORIAALLINEN SEURA 20 VUOTTA

Kaakkois-Suomen asehistoriallinen seura juhli 20-vuotista taivaltaan tuomalla seuran jäsenten keräämiä ja omistamia aseita näytteille Etelä-Karjalan museoon. Mustaruutitykillä avatut näyttelypäivät olivat informatiivisia, vaikka näyttely olikin ajallisesti lyhyt, vain yhden viikonlopun: koko näyttelyn ajan oli mahdollisuus kysyä ja keskustella aseista sekä saada asiantuntevaa opastusta seuran jäseniltä. Kaakkois-Suomen Asehistoriallisen seuran perustajat ovat asealaan liittyvien esineiden keräilijöitä ja seuraan kuuluu noin 80 jäsentä. Näyttelyssä oli esillä ampuma- ja teräaseiden lisäksi niihin liittyviä tarvikkeita, asusteita, mitaleja, merkkejä sekä julkaisuja. Näiden kautta näyttelyssä esiteltiin aseiden kehitystä 1600-luvulta nykypäivään niin kilpailu-, metsästys- kuin viranomaisten voimankäyttövälineinäkin. Nähtävänä oli myös lappeenranta-
laisten aseseppien valmistamia aseita.

Kävijämäärä: 298

Galleria Laura

Kotiteollisuusneuvos Laura Korpikaivo-Tammisen mukaan nimetty näyttelytila Galleria Laura avattiin Tasihiinin talossa Lappeenrannan Kauppakadulla tammikuussa 2008. Galleria Laura paikkaa osaltaan sitä aukkoa, kun Lappeenrannan kaupunki vuonna 2004 myi Laura Korpikaivo-Tammisen käsityömuuseon kiinteistön Kantokadulta. Käsityömuuseon kokoelmat ovat edelleen olemassa Etelä-Karjalan museon kokoelman osana ja niitä pyritään esittelemään mahdollisuuksien mukaan tulevilla museon näyttelyissä.

Tasihiinin talon päävuokralainen on Etelä-Karjalan käsi- ja taideteollisuusyhdistys, Taito Etelä-Karjala. Galleria Laurassa on esillä kerran vuodessa Etelä-Karjalan museon kokoama näyttely ja muina aikoina se on Taito Etelä-Karjalan käytössä. Museonäyttelyiden ajankohtia voi seurata Etelä-Karjalan museon kotisivuilta www.lappeenranta.fi/museot. Museon näyttelyistä vastaa amanuenssi Mariina Kellokumpu.

Pilvilinnan portti

Galleria Lauran näyttelytilaan valmistui kosketusnäytöllä toimiva ohjelma *Pilvilinnan portti* käsityömuuseon historiasta ja kotiteollisuusneuvos Laura Korpikaivo-Tammisesta. Ohjelma sisältää amanuenssin kirjoittaman historiikin ja runsaasti kuvia ja se jää pysyväksi Galleria Lauraan.

SEPPO PELKONEN

**Vuosisata käsitöitä
-näyttely avasi
Galleria Lauran
näyttelytoiminnan
tammikuussa 2008.**

Vaihtuva näyttely

18.1. – 15.3.2008

VUOSISATA KÄSITÖITÄ

Laura Korpikaivo-Tammisen käsityömuseon kokoelmasta

Etelä-Karjalan museon toteuttama Galleria Lauran avajaisnäyttely antoi läpileikkauksen Laura Korpikaivo-Tammisen käsityömuseon kokoelmista. Kaikki näyttelyn työt ja esineet kuuluivat käsityömuseon kokoelmaan. Noin sadasta työstä kymmenesosa oli Laura Korpikaivo-Tammisen itsensä suunnittelemlia tai valmistamia.

Käsityömuseon kokoelmassa oli vuonna 2008 noin 3000 luetteloitua esinettä, joista noin 1000 kuuluu Laura Korpikaivo-Tammisen museon perustamiseksi lahjoittamaan esineryhmään ja muut 2000 esinettä ovat vuosien aikana käsityömuseoon lahjoitettuja esineitä, lähinnä tekstiilejä. Kävijämäärä: 1002

YLEISÖTAPAHTUMIA JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

SEMINAARIT JA LUENNOT

10.1. Suomen ja Karjalan karttakuvan kehitys, seminaari Etelä-Karjalan museossa.

Luennoitsijoina olivat dosentti Juhani Kostet, dosentti Heikki Rantatupa, amanuenssi Jukka Luoto, FM Kristiina Korjonen-Kuusipuro, FM Leena Miekkaavaara ja KTM Martti Piltz. Osallistujamäärä: 41.

Aleksanteri I -luentosarja

12.2. Ruhtinaan kasvatusta ja maailmankuva – Aleksanteri I Venäjän keisarina, luento Etelä-Karjalan museossa. Luennoitsija FT Jyrki Paaskoski Helsingin yliopistosta. Osallistujamäärä: 31.

11.3. Suomen sodan ratkaisutaistelut, luento Etelä-Karjalan museossa. Luennoitsija dosentti, FT Heikki Rantatupa Jyväskylän yliopistosta. Osallistujamäärä 24.

19.5. Suomen synty, luento Etelä-Karjalan museossa. Luennoitsijana professori FT Laura Kolbe Helsingin yliopistosta. Osallistujamäärä 21.

5. – 6.9. Kansalliset arkeologian päivät. Teemana olivat Etelä-Karjalan ja Savon kalliomaalaukset, joihin tutustuttiin esitelmien ja retkien avulla. Kaakkois-Suomen tapahtumista vastasivat Etelä-Karjalan museo, Savonlinnan maakuntamuseo, Etelä-Karjalan kesäyliopisto ja Luumäen kunta. Asiantuntijoina ja luennoitsijoina olivat intendentti Helena Taskinen, arkeologi FM Juhani Grönhagen, tutkija Eero Siljander, tutkija Martti Koponen, dosentti FT Jukka Luoto ja Pekka Siiröpää. Osallistujamäärä: 18 (retkellä 11).

23.8. Kannaksen ja Viipurin kohtalonhetket. Lappeenrannan taistelun vuosipäivän seminaari Etelä-Karjalan taidemuseossa. Etelä-Karjalan museo vastasi kokouksen järjestelystä yhdessä Lappeenrannan kesäyliopiston ja Etelä-Karjalan maakuntayhdistyksen kanssa. Luennoitsijoina olivat professori Veli-Matti Huittinen, historian tohtori Juri Kilin ja professori Laila Hirvisaari, Otavan toimituspäällikkö Anja Salokannel, pankinjohtaja Matti Siiröpää ja sotahistorian dosentti Eero Elfengren. Seminaarin puheenjohtajana toimi kotiseutuneuvos Pertti Jurvanen. Osallistujamäärä: 30.

OPASTUKSET JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

Tapahtumat

29.3. Suomalainen puukko. Esitelmä puukon historiasta ja valmistuksesta, puukkoseppien työnäytöksiä. Liittyi samannimiseen näyttelyyn. Osallistujamäärä: n. 50.

10.5. Linnoituksen isännän juhlapäivän draamaopastus Etelä-Karjalan museossa.

12. - 18.5. Museoviikko. Eurooppalaisuus meissä.

13.5. Viipuri-kirjavinkkaus Lappeenrannan maakuntakirjaston Carelica-kokoelmasta pienoisteatterissa.

17.5. Museon ja Venäjä-Klubin keskustelutilaisuus kulttuurien välisestä vuoropuhelusta Etelä-Karjalan museossa. Osallistujamäärä: 27.

18.5. Kansainvälisen museopäivän ilmainen sisäänpääsy.

26. - 27.5. Linnoitus hiirenkorvalla –ympäristökasvatustapahtuma.

Toteuttajina olivat Etelä-Karjalan museo, Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri, Etelä-Karjalan Martat, Etelä-Karjalan Allergia- ja ympäristöinstituutti, Etelä-Karjalan Jätehuolto, Lappeenrannan kaupungin ympäristötoimi, Etelä-Karjalan Eurooppatiedotus ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus.

19.6. - 14.8. Yleisöopastukset perusnäyttelyssä torstaisin klo 13.

Museokävijäryhmille tarjottiin **draamaopastuksia** tilauksesta.

Afrikan tähti –näyttelyn koululaisryhmät saivat pyydettyä myös **pelillisen opastuksen**.

25.6. - 11.7. Teatteri Kareluksen nukketeatteriopastukset perusnäyttelyssä ke ja pe klo 14 sekä 18.7., 20.7. ja 23.7. klo 14.

9.8. Lasten Linnoituksen yön tapahtuma Kadonneen timantin metsästys – aarrerastit yhdessä kirjaston ja Teatteri Kareluksen kanssa. Osallistujamäärä n. 200.

23. - 24.8. Lasten draamakierros Riston tarina klo 12 ja 14, vetäjinä Timo Mattila ja Esa Uski.

12.9. - 14.9. Seitsemännettoista Euroopan rakennusperintöpäivät.

Teemana olivat Suomalaiset seurantalot. Euroopan rakennusperintöpäivien yleisenä tarkoituksena on lisätä rakennetun kulttuuriympäristön tuntemusta ja arvostusta sekä aktivoida toimimaan rakennusperinnön säilymisen puolesta. Lappeenrannassa rakennusperintöpäivien tapahtumia koordinoi Etelä-Karjalan museon rakennustutkija. Vuoden 2008 tapahtumassa yhteistyössä olivat mukana Parkkarilan, Lauritsalan ja Lamposaaren työväenyhdistykset. Tirilän, Lauritsalan ja Lamposaaren työväentaloissa oli opastetut kierrokset ja pienimuotoiset näyttelyt. Tapahtumapaikkojen välille oli järjestetty linja-autokuljetukset.

3.10. Museoperjantai, ilmainen sisäänpääsy museoon. Afrikka-teemapäivä, Jan Kuhasen luento Afrikkakuvamme lähteillä. Liittyi Afrikan tähti-näyttelyyn. Maailmankauppa Sikitiko esitteli toimintaansa ja tuotteitansa. Osallistujamäärä: 15.

ANNIINA MEURONEN

Emma Jussila pitämässä Teatteri Kareluksen nukketeatteriopastusta Etelä-Karjalan museon perusnäyttelyssä.

SATU EISKONEN

Jari Liukko tekee sorkkoupotusta tuohikahvaan ja Risto Mikkonen (taustalla) puskusaumaa puukon tuppeen puukkomestarien työnäytöksessä.

ETELÄ-KARJALAN MUSEON KOKOELMAT

Etelä-Karjalan museon kokoelma käsittää paitsi Etelä-Karjalan museon esinekokoelman myös Ratsuväkimuseon, Käsityömuuseon ja Wolkoffin talomuseon kokoelmat sekä Wiipuri-kokoelman.

Kokoelmatyö oli vuoden 2008 yksi museon toiminnallisista painopisteistä. Kokoelmatyön profilia pyrittiin nostamaan mm. tiedottamisen avulla. Kokoelmien luettelointiin, käsittelyyn, säilytykseen ja kokoelmatilojen laatuun kiinnitettiin huomiota. Etelä-Karjalan museon kokoelmapoliittiseen ohjelmaan kirjattuja jatko-toimenpiteitä vuodelle 2008 olivat tarkemman keruukohdelistauksen laatiminen. Keruukohteita mietittiin kokoelmapalaverissa ja suuntaa-antava listaus valmistui.

Etelä-Karjalan museon kokoelmat karttuivat vuonna 2008 sekä lahjoituksin että museon omin ostoin. Joutusen kaupungin liittäminen Lappeenrannan kaupunkiin vuonna 2009 aiheutti mm. Rauhan sairaalamuseon kokoelman siirron Etelä-Karjalan museon alaisuuteen. Osa Rauhan esineistä on luetteloitu, mutta suurin osa odottaa perusteellista tutkimusluettelointia.

Etelä-Karjalan museo osti kokoelmiinsa mm. Liisa Laarin Lappeenranta-aiheisia akvarelleja, Polan vaatteita ja 1970-luvun esineitä. Esinekokoelman luettelointia jatkettiin uusien esineiden luetteloinnilla sekä vanhojen kortistojen siirtämisellä digitaaliseen muotoon. Pienesineistöä valokuvattiin ja kuvat siirrettiin tietokantaan esinekorttien yhteyteen.

Lahjoittajat: Eevi ja Emil Tannisen säätiö, Rauno Rönneberg, Aune Hikipää, Nikke Scharin, Pekka Lähde, Sinikka Kähö, Riina Pesari, Jukka Tiusanen, Pertti Laine, Liisa Lukumies, Seppo Jaanu, Elina Vuori, Helena Karvinen, Marjut Kasanen.

SEPPÖ PELKONEN

Eevi ja Emil Tannisen säätiö lahjoitti viipurilaisen kauppaneuvos Eemil Tannisen (1870-1942) muotokuvan ja hänen perheensä esineitä ja valokuvia. Kuvassa olevat kultaseppä W. Porthanin valmistamat hopeakannu ja sokerikko olivat kauppaneuvos Juho Lallukan häälahja Tannisille vuonna 1903. Signeeratun lompakon päällä on koruja mm. venäläisen kultaseppän valmistama medaljonki 1900-luvun alusta.

KUVA-ARKISTO

Kuva-arkiston valokuvia on luetteloitu Antikvaria-tietokantaan 27 009 kappaletta, joista kuluneen vuoden aikana luetteloitiin 2 273 kpl.

Vuoden aikana kuva-arkistoon lahjoitettiin yli 10 000 kuvaa, joista suurin osa odottaa luetteloimista. Suurimmat lahjoitukset olivat Joutsenon kaupungin lahjoittama Joutsenrannan, Rauhan ja Tiurunien sairaaloiden noin 5000 kuvan ja dian kokoelma sekä valokuvaaja Aarne Mikonsaaren testamenttilahjoitus, jossa on arviolta noin 6000 negatiivin ja dian kokoelma. Joutsenon kaupunki palkkasi sairaalakokoelman järjestelyä ja luettelointia varten yhden tutkijan kuukauden ajaksi. Samalla kokoelmasta skannattiin Rauhan rakennushistorialliset kuvat. Muuten kuvien skannausta on ehditty toteuttamaan omalla henkilökunnalla vain asiakaspalvelutarpeisiin.

Kuva-arkistoon sijoitettiin säilytettäväksi Kuvapajan noin 40 000 negatiivin kokoelma, jota museo saa käyttää asiakaspalvelussa. Kuvapaja on keskeinen paikallinen kuvaamo, joka aloitti toimintansa Lappeenrannassa 1950-luvulla.

Lahjoittajat: Etelä-Karjala-instituutti, Kainuun museo, Pietari Fredrik Kariniemi, Joutsenon kaupunki, Lauri Lempinen, Aarne Mikonsaaren perikunta ja Ilkka Muraja.

KUVAAPAJA

Museo sai lahjoituksena Etelä-Karjala-instituutin valokuvat Pallossa sijainneesta Saimaan Huopatehtaasta. Näitä ja museon aikaisempia valokuvia käytettiin instituutin julkaisussa Hiljaista kuin huopatosutehtaassa – Saimaan Huopatehdas Oy ja kadotettu teollinen kulttuuriperintö.

Joutsenon lakkautettujen sairaaloiden rakennuksista ja toiminnasta kertova laaja kuvakokoelma siirtyi Rauhassa toimineesta kylpylä- ja sairaalamuseosta Etelä-Karjalan museoon. Kuvassa Rauhan sairaalan vanha, museorakennuksena viimeiset vuodet toiminut päärakennus, jota parhaillaan muutetaan hotellikäyttöön.

MAAKUNNALLINEN MUSEOTYÖ

AMANUENSSIN MAAKUNNALLINEN TYÖ

Maakunnallisen museoamanuenssin ja rakennustutkijan alueeseen kuuluu Etelä-Karjalan maakunta, joka käsittää 12 kuntaa.

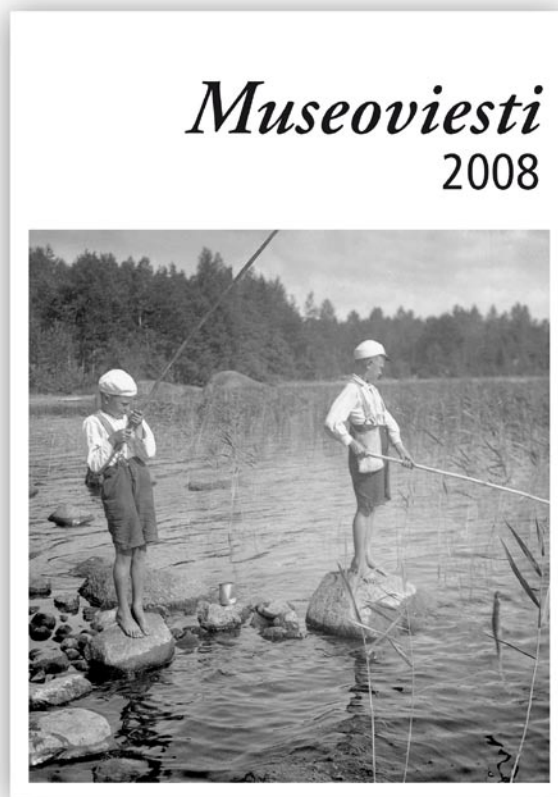
Etelä-Karjalan museo julkaisi omille sidosryhmille suunnatun julkaisun Museoviesti 2008. Teemana oli maakunta.

Maakuntamatkat

Museaaliset tai arkeologiset tarkastusmatkat vuonna 2008 suuntautuivat Lappeenrannan, Lemmin, Taipalsaaren, Joutsenon, Imatran, Ruokolahden, Luumäen, Ylämaan ja Parikkalan kuntiin.

Paikallismuseotoiminta

Museovirasto myönsi harkinnanvaraisia avustuksia paikallismuseotoimintaan Taipalsaaren, Ruokolahden ja Parikkalan kunnille. Taipalsaaren avustus osoitettiin Röytyn museorakennuksen katon uusimista pärekatoksi, mutta raaka-aineen hankintavaikeuksien vuoksi uusiminen siirrettiin vuoteen 2009. Parikkalassa Saaren Honkakylän kaupamuseon katto korjattiin tiilikatteella.

Nuijamaan pitäjänmuseon näyttelyä pidettiin auki kesäkauden 2008. Avoinnapidosta vastasi Etelä-Karjalan museon tehtävään palkattujen koululaisten avulla.

Ruokolahden museoesinekokoelmaa luetteloi internetin rekisteriin. Maakunta-amanuenssi käynnisti hankkeen, jossa koko maakunnan pienmuseoiden kokoelmatiedot talletettaisiin yhtenäiseen ATK-järjestelmään. Samalla on ollut tarkoitus kartoittaa paikallismuseoiden rakennusten kunto. Hankkeesta tehtiin esitys museoita ylläpitäville yhteisöille, mutta vain muutama kunta lähti siihen mukaan. Hanke voi jäädä toteutumatta, kun yleinen taloustilanne on heikentynyt ratkaisevasti vuoden 2008 lopulla.

Joutsenon kunta luovutti Rauhan kiinteistön hotelliyritykselle. Tämän seurauksena Rauhan sairaalamuseo menetti näyttelytilansa ja valikoitu esineistö siirrettiin kokoelmatiloihin ja edelleen osaksi Etelä-Karjalan museon kokoelmaa. Työtä ohjattiin Etelä-Karjalan museosta ja Rauhassa sitä oli toteuttamassa kaksi palkattua museotyöntekijää sekä varsinaisessa siirrossa muutama vapaaehtoinen työntekijä Etelä-Karjalan museon henkilökunnan lisäksi.

Työryhmät

Maakunta-amanuenssi on toiminut Etelä-Karjalan maakuntayhdistyksen sihteerinä ja osallistunut Kaakkois-Suomen ilmailumuseoyhdistyksen hallituksen toimintaan. Lisäksi hän on ollut mukana Etelä-Karjalan liiton työryhmässä, joka pyrkii julkaisemaan alueen esihistoriasta ja historiallisesta asutuksesta katsauksen sekä organisoinut hankkeen, jossa Taipalsaaren Turasalon linnavuoren historian selvittämiseksi yhdessä Jättilä ry:n ja Mikrolitti ry:n kanssa.

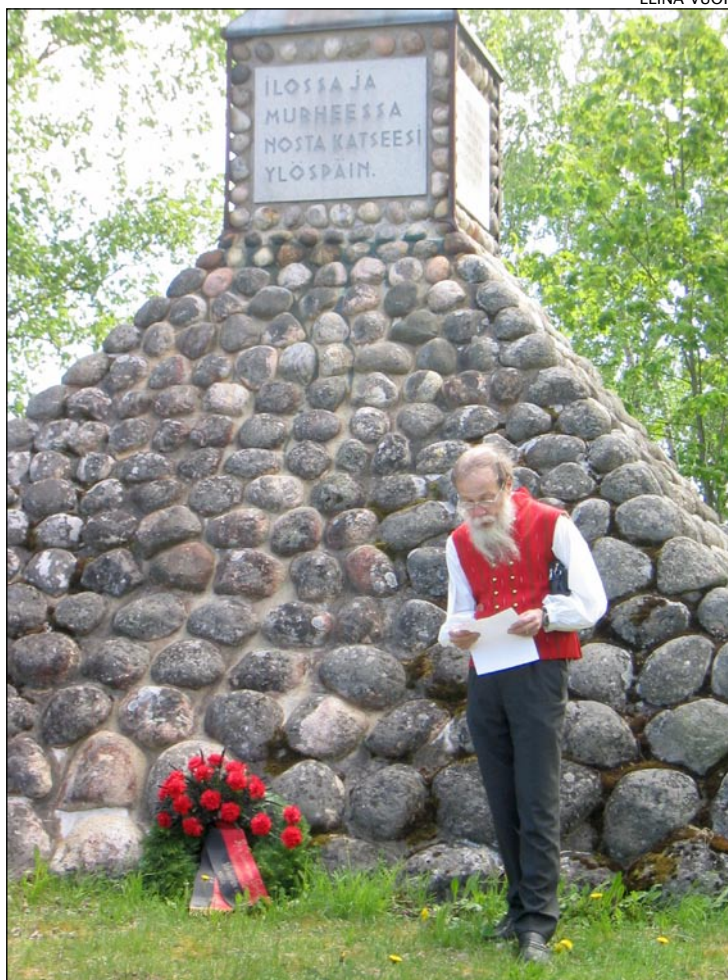
Ohjausryhmien / sisältötyöryhmien jäsenyys:
Tali-Ihantala-hankkeen sisältötyöryhmän jäsen

Arkeologia

Museon toimeksiannosta Linnoituksen rakennus 1 A:n arkeologisia tutkimuksia jatkettiin.

Maakunta-amanuenssi teki kaavoituksen ja maankäytön tarpeisiin liittyviä selvityksiä muinaisjäännöksistä Rauhan alueella (viljelyraunioita), Rautjärvellä (viljelyraunioita) ja entisen Saaren ja Uukuniemen kuntien alueella (kivikausi) sekä Lappeenrannan Huhtiniemen ja Joutsenon Saarenojan muinaisjäännöksistä ja niiden suojelusta.

Amanuenssi Jukka Luoto puhuu Koitsanlahden vero-orja-talopoiikien vapautumisesta maakunnallisen museopäivän yhteydessä järjestetyssä tilaisuudessa Parikkalassa.

RAKENNUSTUTKIJAN MAAKUNNALLINEN TYÖ

Maakuntamatkat

Rakennustutkija teki vuoden aikana 34 maakuntamatkaa käyden matkan aikana useammassa kohteessa. Lappeenrannan alueella kokous- ja maastokäyntejä oli yhteensä n. 60.

Lausunnot

Rakennustutkija on antanut vuoden aikana 41 lausuntoa ja muuta selvitystä.

Työryhmät

Rakennustutkija kuuluu Kaakkois-Suomen kulttuuriympäristön yhteistyöryhmään. Ryhmällä on vastuu vuosittain jaettavista Ympäristöministeriön entistämisavustuksista. Rakennustutkija toimii myös aktiivisena valvojana kohteiden korjaamisessa sekä Ympäristöministeriön että Museoviraston entistämisavustusten osalta. Yhteensä valvottavia kohteita on kerralla noin 20.

Ohjausryhmien jäsenyys:

Tasihinin talon Korreka-hanke

Maakuntakaavan ohjausryhmä

Pien-Mustolan sulkuporttien korjaushanke

Lisäksi rakennustutkija on ollut Tali-Ihantala – tieto- ja näyttelykeskuksen arkkitehtuurikilpailun tuomariston jäsen. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti rakennustutkija osallistuu maakunnan alueen kaavoitusneuvotteluihin.

ETELÄ-KARJALAN TAIDEMUSEO

Näyttelytoiminta

VAIHTUVAT NÄYTTELYT

- 10.2. MIELEN TEATTERI Kuvanveistäjä Tapani Kokko, Teoksia vuosilta 2002 - 2007

Kävijämäärä: 716.

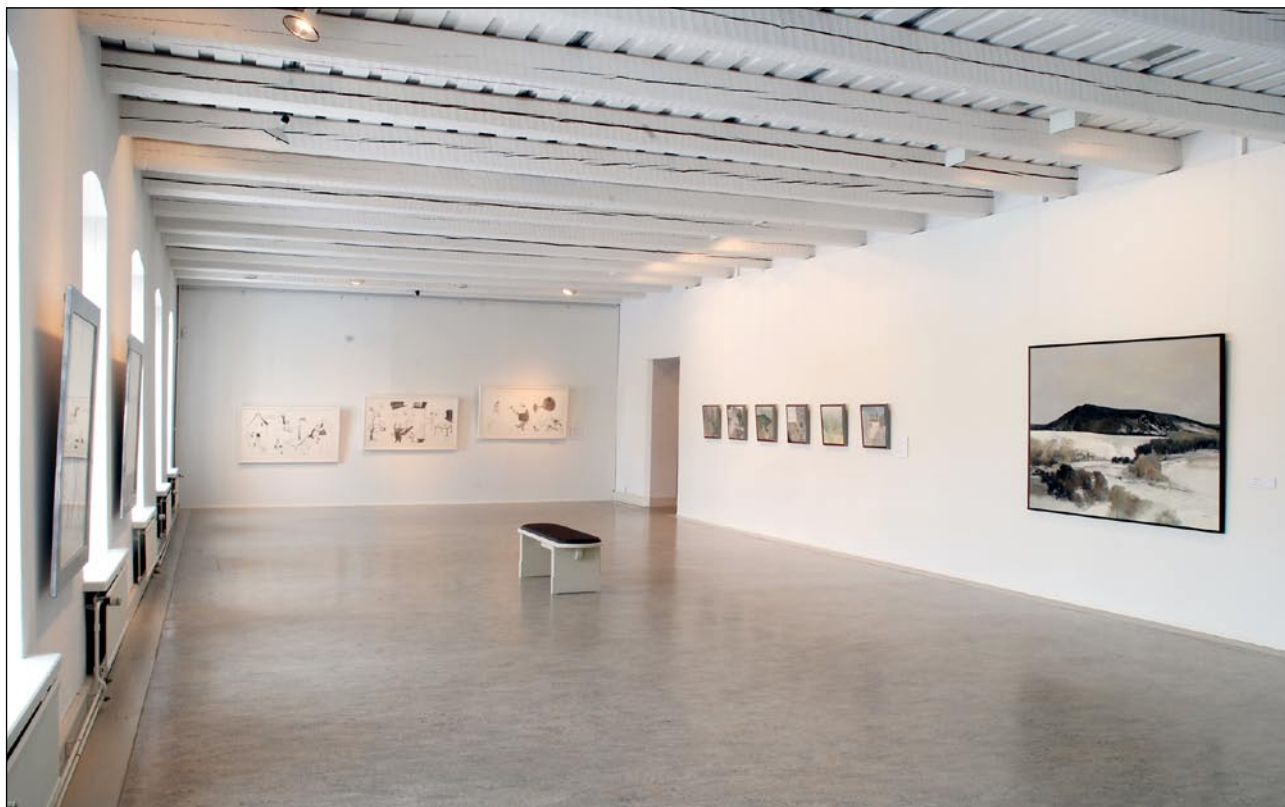
Ks. Lappeenrannan kaupungin museoiden toimintakertomus 2007.

2.3. - 4.5. TAIDEREPPU

Ks. Aluetaidemuseotyö

Kävijämäärä: 1979

SEPPO PELKONEN

Kiinan ja Suomen välisen taiteilijavaihtoprojektin tuloksia nähtiin Lappeenrannassa.

17.2. – 4.5. MUISTA MAISEMISTA. Kiinan ja Suomen välisen taiteilijavaihtoprojektin näyttely

Muista maisemista –näyttelyn taustana oli Kristillisen kulttuuriliiton vuosina 2003-2004 järjestämät tutustumis- ja työskentelymatkat Kiinaan joukolle suomalaisia taidemaalareita. Vastaavilla matkoilla ryhmä kiinalaisia maalareita kävi Suomessa, suomalaisten taiteilijoiden vieraina. Tämä kulttuurien ja maalauskulttuurien vuoropuhelu oli nähtävissä näyttelyssä. Näyttelyn suomalaiset taiteilijat olivat Markku Arantila, Marjatta Hanhijoki, Pekka Hepoluhta, Antti Linnovaara, Thomas Nyqvist, Marjukka Paunila, Heinrich Ilmari Rautio ja Anne Tompuri. Kiinalaiset taiteilijat olivat Guo Beiping, Chen Beixin, Zhou Changjian, Ma Changli, Ren Chuanwen, Liu Daming, Xie Dongming, Xin Dongwan, Sun Gang, Zhong Han, Chen Junde, Wu Jun, Luo Lang, Wen Lipeng, Huang Ming, Yan Ping, Lu Qi, Yan Rongbin, Yang Songlin, Mao Wenzuo, Ding Yilin, Bai Yuping, Shi Zheng, Wang Zhiping, Zhu Zhiren ja Zhang Zuying. Näyttelyn suunnittelusta ja toteutuksesta vastasi Kristillinen kulttuuriliitto (KKL ry). Näyttelyn kuraattorina toimi taidekriitikko ja Helsingin taidemuseon amanuenssi Pessi rautio. Muista maisemista –näyttely nähtiin vuoden 2008 aikana myös Vantaan taidemuseossa ja Alajärven Nelimarkka-museossa.

Kävijämäärä: 154 + 1979

Ihmisten kohtalot sodissa nousivat keskeiseksi teemaksi kesän näyttelyssä. Ateneumin kokoelmiin kuuluva Gösta Diehlin Pommitettu kylä (oik.) kiteyttää siviilien hädän, pelon ja epävarmuuden sodan jaloissa.

Ismo Kajanderin 1918 oman suvun historiaan liittyvä Ämmänristi-teos kertoo Suomen sisällissodan uhreista; elämän äänien keskellä on punamultahauta.

Jiri Gellerin teos "Maailmojen ottelu" Kiasmas-ta oli kesän suosituimpia teoksia.

25.5. – 31.8. KOHTALOKKAITA HETKIÄ. Sodan kuvia taiteessa

Kohtalokkaita hetkiä –näyttely oli kooste kolmen museon kokoelmien teoksista, jotka kuvaavat sota-aikoja ja konflikteja eri aikoina meillä ja muualla maailmassa. Ne ovat yksilöiden tulkintoja ihmisen hädästä, kärsimyksestä, mutta myös arkipäivästä selviytymisestä ja tulevaisuudenuskosta. Näyttely oli osa Valtion taidemuseon / Ateneumin ja Kiasman sekä Etelä-karjalan taidemuseon yhteistä pilottihanketta Kokoelmat liikkeelle. Osa näyttelykokonaisuuteen valituista Valtion taidemuseon teoksista jää pitkäaikaisiksi kokoelmalainoiksi Lappeenrantaan keväälle 2011 saakka.

Kävijämäärä: 5074.

Mitkojen venettä siirretään yhteisvoimin Saimaalle avajaistilaisuudessa.

14.9. – 16.11. MITKAT SUOMESSA . Pietarilainen taiteilijaryhmä

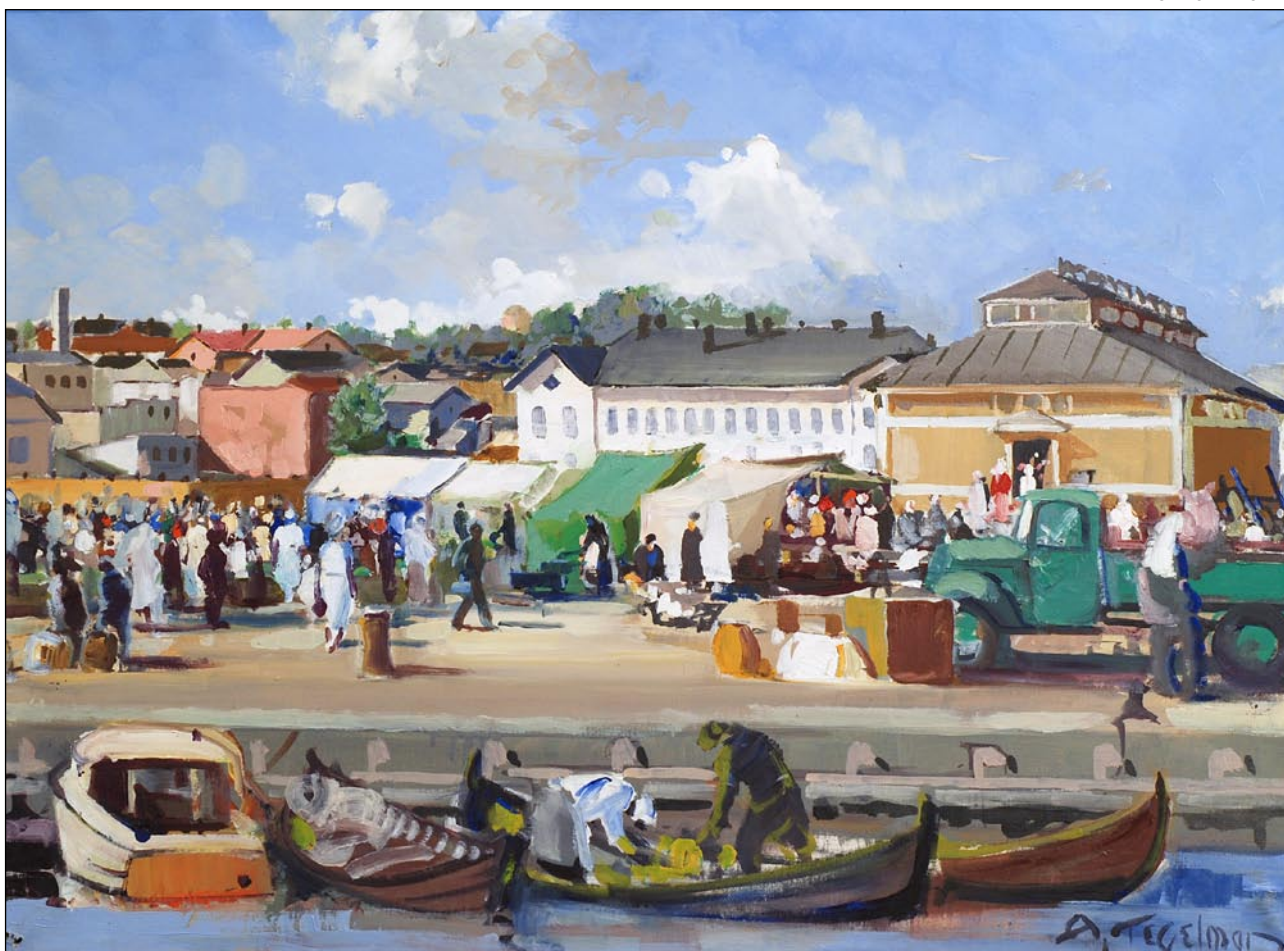
Mitki-ryhmä syntyi Leningradissa 1980-luvun alussa. Ryhmän keskushahmona on alusta asti toiminut Dmitri Shagin, jonka lempinimen Mitja tai Mitka mukaan koko ryhmä on nimetty. Venäläinen arkielämä, maan historia ja oma kotikaupunki Pietari ovat Mitkojen usein käsittelemiä aiheita, aina hyvällä tuulella höystettynä. Nykyisin Pietarissa kulttimaineessa oleva ryhmä aloitti toimintansa vaikeissa oloissa. Sen jäsenet elättivät itsensä kerrostalojen lämmittäjinä ja harjoittivat taiteellista toimintaansa maan alla, sillä heidän taidettaan pidettiin neuvostovastaisena. Mitkat Suomessa –näyttely on kattavin koskaan nähty Mitkojen töiden esittely Suomessa. Turun Aboa Vetus & Ars Nova –museosta syksyllä 2007 aloittanut näyttely päätti kierroksensa Etelä-Karjalan taidemuseoon. Näyttely nähtiin myös Jyväskylän ja Hyvinkään taidemuseoissa. Näyttelyn taiteilijat olivat Konstantin Batynkov, Svetlana Bodelina, Andrei Filippov, Tatjana Filippova, Vasili Golubev, Larissa Golubeva, Aleksandr Gorjajev, Vladimir Jashke, Ia Kirillova, Andrei Kuznetsov, Joanna (Shagina) Martianova, Aleksei Mitin, Nikolai Polisski, Dmitri Shagin, Tatjana Shagina, Vladimir Shinkarjov, Sholom Shvarts, Ivan Sotnikov, Viktor Tihomirov, Irina Vasiljeva, Rikhard Vasmi ja Natalia Zhilina. Kävijämäärä: 1497.

23.11. – 29.3.2009 ARNE TEGELMAN (1907–1981) – Värisäveltäjä

Arne Tegelman oli lappeenrantalainen taiteilija, jonka tuotanto sisältää kaupunkinäkymiä, maisemia, asetelmia, henkilökuvia ja kansanelämän kuvauksia. Tegelman oli kaupunkilaisille tuttu näky: hänet nähtiin usein maalaustelineineen kadunkulmissa tai puistojen tuntumassa. Taiteilija kuvasi paljon kotikaupunkiaan Lappeenrantaa ja myös Viipuria, jossa hän ehti asua muutaman vuoden ennen talvisotaa. Arne Tegelmanin paletti oli värikäs, puhdas ja kirkas kuin impressionisteilla. Taiteilija rikas paletti pääsi erityisesti oikeuksiinsa eksoottisissa aiheissa kuten marokkolaismaisemissa tai berberi- ja mustalaiskaunottarien kuvissa. Taiteilija maalasi paljon myös meriaiheita. Tegelmanin kokonaistuotannon arvellaan nousevan noin 2000 teokseen. Kävijämäärä: 1012 (näyttely jatkuu seuraavalle vuodelle).

Laaajat merimaisemat olivat yksi Tegelmanin suosimista aiheista.

Arne Tegelman, Lappeenrannan satamatori, öljy, 1950-luku.

ETEISGALLERIA

5.1. – 10.2. Maaria Märkälä: From Russia with love. Kävijämäärä: 640.

20.9. – 26.10. "Simpukka soikoon!" Sarjakuvapiirtäjä Veikko "Joonas" Savolainen. Kävijämäärä: n. 900.

YLEISÖTAPAHTUMIA JA MUSEOPEDAGOGIAA

LUENTOTILAISUUDET / MUUT TAPAHTUMAT

13.1., 9.2., 10.2. Taiteilijataapaaminen: Tapani Kokko. Osallistujamäärä yht.: 61

Kohtalokkaita hetkiä – sodan kuvat taiteessa –näyttelyn teemaluennot

20.8. FM Anu Talka: Raja railona aukeaa? Osallistujamäärä: 7.

27.8. FM Riitta Kormano: Sisällissota punaisten ja luovutetun Karjalan uhrien muistomerkit.

Osallistujamäärä 6.

Rajalla-tanssiteatterin Pettämätön –esitykset 8.10., 10.10., 11.10., 15.10., 17.10., 18.10., 21.10. ja 22.10. Koreografia Minni Hirvonen, esiintyjät Anne-Marie Ahola-Hiitola, Jussi Härkönen, Anu Itkonen, Jussi Kaijankangas ja Netta Salonsaari.

OPASTUKSET JA MUSEOPEDAGOGIIKKA

Tapani Kokon Mielen teatteri –näyttelyyn ja Muista maisemista –näyttelyyn järjestettiin koululaisille ja lukiolaisille kierroksia tehtävineen. Kohtalokkaita hetkiä – näyttelyyn järjestettiin yleisöopastuksia pääsylipun lunastaneille tiistaisin ajalla 3.6.-12.8. Opastuksista vastasi museon henkilökunta.

TYÖPAJAT

29.3. – 30.3. Väripuupiirospaja

Etelä-Karjalan taiteilijaseuran tiloissa järjestettiin yleisölle grafiikanpaja. Ohjaajana toimi taidegraafikko Tarja Heilimo. Osallistujamäärä: yht. 84

Elokuun vauvat maalaat!-pajan osallistuja keskittyneenä työskentelyyn.

Muukonniemen koulun oppilaita lokakuun grafiikanpajassa, taustalla oikealla ohjaaja Anni Viinikainen.

29.4. Vauvat maalaa!

Taidetyöpaja perheen pienimmille.

Osallistujamäärä: 15+15

14.4. – 18.4. Lasten grafiikanpajat

Pajojen ohjaajina toimivat graafikko-opiskelijat Katja Määttä ja Henna-Reetta Kuparinen.

17.-18.7., 24.-25.7. ja 31.7.-1.8. Kierrätyskorupaja Recyclemania – rojusta koruksi

Vihreässä makasiinissa järjestetyn nonstop-yleisöpajan ohjaajina toimivat taideopiskelijat Saija Koponen, Jarkko Liutu ja Kati Utriainen. Osallistujamäärä: yli 70.

21.7. ja 28.7. Koettuja hetkiä –työpajat

Kohtalokkaita hetkiä –näyttelyn ikäihmisille ja perheille suunnattujen työpajojen ohjaajina toimi kuvataiteilija ja taidekasvatuksen opiskelija Ulpu Riikonen.

Osallistujamäärä yht.: 17.

25.8. Vauvat maalaa!

Taidetyöpaja perheen pienimmille. Osallistujamäärä: 14 + 14.

6.-28.10. Lasten ja nuorten grafiikanpajat

Pajojen ohjaajana toimi kuvataiteilija

Anni Viinikainen. Osallistujamäärä yht: 248.

ETELÄ-KARJALAN TAIDEMUSEON KOKOELMAT

KOKOELMIEN KARTTUMINEN

Etelä-Karjalan taidemuseon karttuvaan kokoelmaan on hankittu taidemuseon perustamisvuodesta 1965 alkaen. Kokoelma sisältää pääsääntöisesti suomalaista taidetta, jossa alueellisuus (Etelä-Karjala, Kymi, Viipuri ja luovutettu Karjala) näkyy taiteilijavalinnoissa ja aiheistoissa. Nykyisin kokoelmien kartuttaminen kohdentuu nykytaiteeseen. Vanhemman suomalaisten taiteen kokoelma täydentyy lähinnä lahjoituksina tai talletuksina.

Viipuri ja siellä koulutuksensa saaneet taiteilijat on huomioitu niin dokumentointityössä kuin kokoelma-hankinnoissakin. Luovutetun Karjalan perintö näkyy mm. siinä, että Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmiin on tallennettu ja lahjoitettu teoksia eri kansalaisjärjestöjen kokoelmista, kuten Viipurin Taiteenystävät ry:n -, Pamaus-seuran -, William ja Ester Otsakorven - ja Karjalaisen Kulttuurin Edistämissäätiön kokoelmista.

Lappeenrannan kaupungin kokoelmat kuuluvat Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmavastuisiin taidemuseon kokoelmien lisäksi. Kaupungin kokoelmaan teokset ovat tulleet lähinnä lahjoina, eikä kokoelma kartu vuosittain. Nämä teokset on sijoitettu kaupungin toimistoihin ja julkisiin tiloihin. Taidemuseon kokoelmista on sijoitettu ja sijoitetaan teoksia kaupungin eri hallintokuntiin ja yksikköihin vuosittain. Vuonna 2008 määrä oli 28 kpl.

KOKOELMIEN LIIKKUVUUTTA EDISTÄVÄ PILOTTIHANKE

Valtion Taidemuseo on ollut vahvasti mukana kehittämässä *Euroopan Unionin kokoelmien liikkuvuus* – ajattelua. Suomen puheenjohtajuuskaudella 2006 valmistui toimintasuunnitelma *Action Plan for the EU Promotion of Museum Collections' Mobility and Loan Standards*, jossa linjataan suuntaviivat kehitystyön painopisteille. Kokoelmien liikkuvuus tarkoittaa sitä, että paikalliset, valtakunnalliset ja kansainväliset kokoelmat ymmärretään jaettavissa olevana kulttuurihistoriallisena resurssina. Tavoitteena on saada aikaan pitkäaikaisten kokoelmalainojen käytänteet sekä suositusten ja mallisopimusten laatiminen. Lisäksi tavoitteena on poistaa toimijoiden välisiä esteitä, lisätä luottamusta ja kannustaa museoiden välistä yhteistyötä. Tavoitteena on myös saada Suomen museoiden kokoelmat yleisön ulottuville aikaisempaa laajemmin.

Etelä-Karjalan taidemuseo on ollut sisältövastuussa teemallisessa pilottiprojektissa *Kohtalokkaita hetkiä – sodan kuvia taiteessa*, jossa sovelletaan edellä mainittuja käytänteitä. Kokoelmien yhdistäminen näyttelyksi vahvistaa kokoelmaprofileja ja tuo yhteistä kansallista taidevarantoa uudella tavalla esille. Valtion Taidemuseoiden yksiköistä on saatu pitkäaikaislainaksi (2008 – 2011) sodan teemoihin liittyviä taideteoksia yhteensä 31 kappaletta. Teoksia on mm. Albert Edelfeltiltä, Unto Pusalta, Arvo Siikamäeltä, Aimo Tukiaiselta, Kimmo Pyyköltä, Outi Heiskaselta, Ester Heleniukselta jne.

Pilottiprojekti on työllistänyt kokoelmavastaavaa tiiviisti, koska näyttelyn sisällön tuottamisen lisäksi työhön liittyi tutkimusta, 92-sivuisen näyttelykatalogin tuottaminen ja kesän ohjelman rakentaminen (workshopit, luennot, yleisöopastukset).

Ostot:

Ahonen Reetta, Sade, 2007, väripuupiirros.
 Ahonen Reetta, Aika, 2007, väripuupiirros.
 Gran Hermunen Henry, Länkipohja 17.3.1918 –sarja 2002, akryyli mdf-levylle.
 Grunberg Ritva, Portti, 1998, keramiikkaveistos.
 Grunberg Ritva, Taistelu dreijanhengen kanssa, 1985, keramiikkaveistos.
 Grunberg Ritva, Taivaankappaleet, 1985, keramiikkaveistos.
 Kokko Tapani, Reppupoika, 2007, puuveistos.
 Kokko Tapani, Hey man slow down, 2007, puureliefi.
 Laukkanen Irma, Maisema sisätilassa, 2005, lasi, öljyväri, teräs.
 Pääkkönen Hilka-Maija, Meidän mummon pyykkilauta I-IV, 2007, akryyli, pigmentti, hiekka kankaalle.
 Ruta Marja, Farmor 1918, 2002, kuivaneula.
 Ruta Marja, Karelen 1942, 2002, kuivaneula.
 Ruta Marja, Födelsen 2, 2002 kuivaneula.
 Ruta Marja, Evacuering, 2002, kuivaneula.
 Ruta Marja, Resan Ruotsiin, 2002, kuivaneula.

Lahjoitukset:

Grunberg Ritva, Alkumuna, keramiikkaveistos.
 Laari Liisa, Liitto, 1967, öljy kankaalle.
 Laari Liisa, Liiton siteet, 1968, öljy kankaalle.
 Laari Liisa, Iltapesulla, 1968, öljy kovalevyllä.
 Laari Liisa, Porvoossa, 1965, lyijykynäpiirros.
 Laari Liisa, Jouluyö, 1963, puupiirros.

Talletukset:

Viipurin Taiteenystävät ry:n kokoelmaan:
 Liljelund Arvid, Maisema Jääskestä,
 1885, öljy kankaalle.

Teoksia lainattiin seuraaviin näyttelyihin vuoden aikana:

Halonen Pekka, Koski, n. 1900, tempera paperille. (Pekka Halonen. Ateneumin Taidemuseo.)
 Halonen Pekka, Aihe Laatokan rannalta, 1903, öljy kankaalle. (Pekka Halonen. Ateneumin Taidemuseo.)
 Pusa Unto, Sellanen ol Viipuri, 1971, öljy kankaalle. (Unto Pusa. Kubismi ja kansallinen kuvasto. Porin taidemuseo.)
 Pusa Unto, Saimaan kanava, 1968, öljy kankaalle. (Unto Pusa. Kubismi ja kansallinen kuvasto. Porin taidemuseo.)
 Pusa Unto, Kolme sulotarta, 1963, öljy kankaalle. (Unto Pusa. Figuurin monumentaalisuus ja kosmiset muodot. Porin taidemuseo.)

KOKOELMIEN DIGITOINTI

Taideteokset ovat sähköisessä Antikvaria-tietokannassa ja vuoden aikana niihin on liitetty matalaresoluutioisia selailukuvia. Tunnistekuvia tietokannassa 1252 kpl.

Joutsenon kaupungin liittämistä Lappeenrantaan ennakoitiin syksyllä 2008 siirtämällä taideteosinventaarit Joutseno- kokoelman nimellä tietokantaan.

Taidemuseon käsikirjastosta on luetteloitu Antikvariaan 3411 teosta. Käsikirjasto on laajentunut lähinnä taidemuseoiden julkaisuvaihtorenkain myötä sekä julkaisijoiden vapaakappaleina palkkioksi kuvien käytöstä.

HEIKKI RISSANEN

Laukkanen Irma, Maisema sisätilassa, 2005, lasi, öljyväri, teräs.

ALUETAIDEMUSEOTYÖ

Kaakkois-Suomen aluetaidemuseon toiminta-alue on Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson maakunnat, joihin kuului yhteensä 24 kuntaa.

Aluetaidemuseotoiminta poikkesi vuonna 2008 tavanomaisesta ja muodostui suurelta osin omaan taidemuseoon toteutetuista Taidereppu- ja Arne Tegelman –näyttelyhankkeista.

NÄYTTELYTOIMINTA

Taidereppu – Backpack of Art - Рюкзак искусств –näyttelyn vuoden 2008 puolelle ajoittuneet tapahtumat:

Saavutettavuusperiaatteella toteutettu Taidereppu-näyttely oli esillä Etelä-Karjalan museossa kevätkaudella ja lähti sen jälkeen hieman supistetussa muodossa työpajoihin kiertämään Kaakkois-Suomen kuntiin, kouluihin ja päiväkoteihin. Näyttely jatkaa kiertoaan vielä vuoden 2009 loppuun.

Etelä-Karjalan Kulttuurirahasto palkitsi elokuussa näyttelyn 10 000 € tunnustuspalkinnolla tarkoituksella, että aluetaidemuseo kierrättää Taidereppua Etelä-Karjalan alueella ja järjestää näyttelyn yhteyteen taiteilijoiden pitämiä työpajoja. Myös Kaakkois-Suomen taidetoimikunta, jonka kanssa yhteistyössä näyttely oli toteutettu, myönsi Taidereppun Kymenlaakson puolella toteutettaviin työpajoihin 1000 € apurahan. Lisäksi läänintaiteilija Minna Pirilä-Martti piti Etelä-Karjalan taidemuseossa eri ikäisille lapsiryhmille suosittuja Taidereppu-draamatyöpajoja. Lastenkulttuurikeskus Metku (osana Taikalamppu-hanketta) otti Taidereppu-näyttelyn pilottikohteekseen markkinoidakseen sitä Lappeenrannan seudun kouluihin ja päiväkoteihin. Sen ansiosta kymmenet päiväkotijoukot ja koululaisryhmät, kaikkiaan yli 1000 lasta ja nuorta tutustui näyttelyyn.

Läänintaiteilijat Heli Kaukiainen ja Minna Pirilä-Martti tekivät opettajille ja ohjaajille suunnatun Taidereppu-pedapaketin, jonka voi tulostaa taidemuseon nettisivuilta helpottamaan näyttelyyn tutustumista. Myös suomen- ja suomenkielinen, englannin ja venäjänkielinen Taidereppu-julkaisu on tulostettavissa museon nettisivuilta.

Näyttelyn kierto ja työpajat:

Etelä-Karjalan taidemuseo, Lappeenranta, 1.3. – 4.5.

Minna Pirilä-Martin draamatyöpajat

Jaalan Taidetupa, Jaala, 1.9. – 30.10. (ei työpajoja)

Kirjolan koulu, Parikkala, 6.10. – 18.10.

9.10. Markus Pulkkinen (monitaiteellisuus, performanssi, musiikki)

13.10. Maire Pyykkö (akvarelli) ja Arkadi Anishtsnik (lasi, tiffany)

Saaren kirjasto, Parikkala 20.10. – 31.10.

21.10. Maire Pyykkö (akvarelli) ja Arkadi Anishtshik (lasi, tiffany)

23.10. Markus Pulkkinen (monitaiteellisuus, performanssi, musiikki)

Kanavasuu päiväkotijoukot, Lappeenranta 10.11. – 9.12.

10.11. Sari Kouki (keramiikka)

11.11. Maire Pyykkö (akvarelli) ja Arkadi Anishtsik (lasi, tiffany)

25.11. Satu Kivistö (paperimassa)

Peltolan päiväkotijoukot, Lappeenranta 12.12.08 – 7.1.09

16.12. Markus Pulkkinen (monitaiteellisuus, performanssi, musiikki)

Minna Pirilä-Martti pitää Taidereppu-draamapajaa.

Tungosta Arne Tegelman-näyttelyn avajaisissa.

Arne Tegelman (1907 – 1981) – Värisäveltäjä

Etelä-Karjalan taidemuseossa 23.11. – 29.3.2009

Arne Tegelman oli lappeenrantalainen taidemaalari, jonka laajaa tuotantoa kartoitettiin näyttelyitä ja tutkimusta varten lehti-ilmoituksilla. Vastauksia tuli pääasiassa yksityisomistajilta, sillä julkisissa kokoelmissa tauluja on vähän. Taiteilijan teoksia luetteloitiin eri puolilta Suomea lähes 600, josta määrästä näyttelyyn valittiin 137 teosta. Amanuenssi pääsi Ruotsalais-suomalaisen kulttuurirahaston apurahan turvin tutustumaan myös taiteilija Ruotsissa asuvien omaisten hallussa olevaan tuotantoon. Ruotsista näyttelyyn saatiin 1970-luvun myöhäistuotantoa. Taiteilija vietti Boråsissa pari viimeistä vuosikymmentään ja kuolikin siellä. Hänet on haudattu sukuhautaan Lappeenrantaan.

Arne Tegelman – Värisäveltäjä –näyttely avattiin 27.11.2008. Avajaisissa esiintyi taiteilijan poika arkkitehti Heikki Tegelmanin Cute-jazzkvartetti täydennettynä hänen poikiensa ja lastenlastensa musisoinnilla ja tanssiesityksellä. Avajaisjamit jatkuivat Ravintola Kolmessa Lyhdyssä, jonka kanssa yhteistyössä avajaisohjelma oli toteutettu. Samoin Lappeenrannan kulttuuritoimen osallisuus teknisten laitteiden ja avun antamiseen mahdollisti avajaisohjelman toteutumisen.

Aluetaidemuseon lainattavat näyttelyt kiersivät Kaakkois-Suomen kunnissa ja muualla seuraavasti:

Taiderepun lisäksi kiersi Kaakkois-Suomen kunnissa aluetaidemuseon lainattavat näyttelyt seuraavasti:

Ilmeitä ja keväthyppyjä – Piirrostaide Etelä-Karjalan taidemuseon kokoelmista:
Rautjärven pääkirjasto, Simpele, 27.10. – 1.12.

Lainattavana oli lisäksi Kultainen timantti –sarjakuvia sekä Aarno Karimon Kalevalainen kansa –näyttely.

ASiantuntija-, tutkimus- ja kokousmatkat

Amanuenssi teki yhteensä 39 matkaa toiminta-alueelleen tai muualle. Hänen koulutus- ja kokousmatkansa on lueteltu kohdassa Museon henkilöstön koulutus- ja kokousmatkat.

TYÖRYHMÄT

Amanuenssi kuului taiteilija Viktor Svaetichinin tuotantoa koskevaan ohjaustyöryhmään, joka kokoaa arkkitehti Tuula Pöyhien johdolla julkaisua. Lisäksi amanuenssi osallistui asiantuntijajäsenenä Virolahden kunnan vuodelle 2009 organisoimaan Johannes Takanen 160 -juhlavuoden suunnittelutyöryhmän toimintaan.

JULKAISU- JA TIEDOTUSTOIMINTA

Arne Tegelman (1907-1981) – Värisäveltäjä –näyttelyn yhteydessä julkaistiin amanuenssin kirjoittama tutkimuksellinen julkaisu Arne Tegelmanin elämästä ja tuotannosta. Julkaisu on nelivärinen ja 88-sivuinen. Taiton on tehnyt Tuomas Nokelainen. Painosmäärä 1000 kpl.

Vuoden alussa ilmestyi tiedotuslehti Kaakkuri – Kaakkois-Suomen taidemuseoiden tiedotuslehti 2008. Toimitukseen osallistuivat myös Kouvolan ja Imatran taidemuseoiden intendentit. Lehtiä lähetettiin alueen kuntiin ja isompiin kirjastoihin, toisiin aluetaidemuseoihin sekä noin 400 kpl osoitteen mukaan mm. alueen kouluihin ja taideseuroihin. Kaakkuri on vapaasti yleisön saatavilla paitsi Etelä-Karjalan taidemuseossa, myös Kouvolan ja Imatran taidemuseoissa sekä Kotkan Galleria Uusikuvassa.

AV-AINEISTON (DIASARJOJEN, VIDEOFILMIEN YM.) HANKINTA JA LAINAUS

Taidetta käsitteleviä diasarjoja lainattiin yhteensä 15 kertaa.

Arne Tegelman-näyttelyn avajaiskonsertti. Henkilöt vasemmalta: Reija Lang laulu, Pekka Tegelman kitara, Jarmo Kuronen vibrafoni, Harri Nyyla rummut ja Matti Tegelman kontrabasso.

